

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:35:34)

Poštovane kolege, otvaram Petu posebnu sjednicu Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva. Kao što znate, ovo je sjednica posvećena Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja predsjedniku Vlade postavljaju predstavnici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Pozdravljam predsjednika Vlade i njegov kabinet i podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili sljedeći poslanici: Aleksandra Vuković, ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore; Milan Knežević, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratskog fronta; Ranko Krivokapić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore; Ervin Ibrahimović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke, koalicija Albanci odlučno Forca, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske alternative; Miodrag Lekić, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika SNP, Demos; Andrija Popović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore i Goran Danilović, ovlašćeni predstavnik Posebnog kluba poslanika.

Kolege poslanici, prelazimo na postavljanje pitanja. Prva ima riječ poslanica Aleksandra Vuković.

Poslanik Radulović, procedura.

Izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ (20.11.19 12:36:56)

Predsjedniče Brajoviću, ja ću striktno biti proceduralan. Odnosi se na Vas i premijera Markovića. Premijeru Markoviću, molim Vas slušajte me da biste reagovali, ja sam poštujući ovaj Ustav, član 82 nadležnosti Skupštine, poštujući ovaj Poslovnik član 50 stav 1, stav 2, stav 3, stav 4, molim vas otvorite, petog, šestog lično premijeru uputio zahtjev da mi da potpune informacije u vezi eksploatacije crvenih boksita, količine, cijene, kontrole, izvoza i svega ostalog. Izvjesni gospodin službenik neki poslije petog, šestog, premijeru, mi je dostavio odgovor da je on to prosljedio ministarki za ekonomiju. Po ovome trebate za 15 dana po Ustavu i po ovom Poslovniku da mi date tačan odgovor, jer je ovo iz Vaše nadležnosti. Poslije mjesec dana sam urgirao, moj službenik u stvari je urgirao i dobio sam informaciju, uz konstataciju da te informacije koje sam već posjedovao su samo iz nadležnosti tog Ministarstva za ekonomiju, a sve druge informacije su iz drugih ministarstava i uprava - za carine, poreske politike. Ponovo sam urgirao kod Vas, prije mjesec i kusur dana čak šta više u polemici sa potpredsjednikom Pažinom sam mu dostavio dokumentaciju o informacijama koje posjedujem. Ministar Pažin je rekao da /prekid/ na Vladi.

Premijeru, u pitanju je najveća pljačka trenutno u Crnoj Gori, protivzakonita i sa jasnim indicijama da se radi o pranju novca. Ukoliko mi, poštujući Ustav i ovaj Poslovnik, ne odgovorite, do kraja nedjelje Vam dajem još vrijeme, sa tačnim informacijama, a ja ću Vama kada budemo imali priliku da razgovarimo kazati o kojoj se to of šor firmi radi, po kojim cijenama i kako se peru novci u crvenom boksitu. Onda ću duboko smatrati da zbog Vas ja ne mogu da dobijem ove informacije. Zbog Vas lično, jer je ovo u Vašoj nadležnosti. Takođe sam Vama uputio zahtjev da želim, premijeru, na najvažnijim, po mom mišljenju, tačkama koje su budućnost Crne Gore a koje smo mi inicirali - oko nastavka autoputa, brze saobraćajnice, valorizacije aerodroma, rekonstrukcije luke Bar, modernizacije Željeznice, obnovljivih izvora energije, brzi razvoj, CO2. Grdno se varate sa CO2, napravite zlo Crnoj Gori i Termoelektrani.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:40:19)

Poslaniče Rauloviću, morate privesti kraju.

BRANKO RADULOVIĆ (20.11.19 12:40:23)

Evo završiću. Oko reindustrijalizacije stvaranja aluminijuma, čelika, drveta i prehrambene industrije. Prisustvujete, premijeru, zajedno sa Vašim resornim ministrima da ovdje iznesemo argumente i dođemo do zajedničkog rješenja kako da Crna Gora iduće godine bude najveće gradilište na Balkanu u cilju održivog razvoja. Lično Vas pozivam da dođete na ove tri tačke sa najjačim timom da prisustvujete.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:41:06)

Poslaniče Raduloviću,

Da počnem od ovog drugog dijela. Ova proceduralna reakcija je, uz moje dopuštenje, trajala, što bi se reklo, nedopustivo dugo, ali, povodom ovog pisma koje ste mi uputili juče, ja sam razgovarao već sa premijerom. Premijer je imao obaveza, zavisno koliko traje ovaj naš Premijerski sat, ali je izrazio interesovanje da sasluša svakako Vaše uvodno izlaganje ukoliko mu ikako obaveze to dozvole i svakako će resorni ministri biti prisutni na toj raspravi. Vidim ovdje samo gospođu Sekulić, ali doći će neko iz saobraćaja, jer je ministar Nurković kažu odsutan iz zemlje.

Ovo drugo pitanje ćete dobiti odgovor pretpostavljam. Čuo je to premijer neposredno od Vas.

I Andrija Popović želi proceduralno reagovanje.
Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (20.11.19 12:42:06)

Hvala, predsjedniče.

Htio sam proceduralno da me obavijestite da li je suspendovan Poslovnik Skupštine Crne Gore u cijelosti ili djelimično. O čemu se radi?

Mi smo prije gotovo četiri mjeseca usvojili izmjene Poslovnika u dijelu sankcionisanja poslanika koji neopravdano ne dolaze na sjednice Skupštine i radnih tijela. Dakle, mi imamo situaciju da već četvrtu godinu desetak poslanika, odnosno skoro 12% ukupnog broja poslanika od 81 ne dolaze na sjednice Skupštine. Sa druge strane, imamo strašnu promotivnu kampanju tih istih poslanika /prekid/ moguće oduzeti maksimalno 50%, koji neopravdano ne dolaze na sjednice Skupštine, a oni kroz tu strašnu kampanju tvrde, evo - DPS iz osвете ukinuo plate svim poslanicima Demokrata, uključujući i planu Alekse Bečića; iz osвете ukinuto, da je ovo prvi put u istoriji parlamentarizma da je vladajuća koalicija ukinula poslaničke naknade. Naravno, to nije istina. Ovdje je na djelu ona serija "Lud, zbunjen, normalan". Znam da smo mi zbunjeni, ali da li ovo namjerno radite i ne primjenjujete toliko mjeseci Poslovnik ili slučajno? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:44:03)

Prvo da Vas informišem da nije Poslovnik suspendovan i drugo da /prekid/ odbori na moje traženje treba da pristupi primjeni tog Poslovnika. Naravno da treba da se sankcionišu svi oni od trenutka kad je Poslovnik stupio na snagu.

Sad dajem riječ konačno poslanici Aleksandri Vuković.
Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (20.11.19 12:44:29)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče Brajoviću.

Pozdravljam premijera Markovića i njegovu Vladu, pozdravljam i drage građane i građanke. Ja sam odlučila, iako znam da to možda nije dobar politički izbor ukoliko želimo biti politički atraktivnim, treba da se bavimo aferaškim temama koje u sebi imaju dozu senzacionalizma,

populizma i političkog radikalizma, postaviti premijeru pitanje od vitalne važnosti za naše društvo, s obzirom na to da se, čini mi se, želi plašom efemernosti, efemernih tema prikriti ono što je suštinski, sržni rad ove Vlade. Ova Vlada izvodi, rekla bih, malu revoluciju u okviru svoje intencije da promijeni ili uspostavi novi sistem ne samo ekonomski, nego vrijednosni. Upravo ovo moje pitanje proizlazi kao moj dugotrajni osvrt na rad ove Vlade, naročito rad onih resora koji zaista imaju transformišuću moć u našem društvu, a to su resori: nauke, kulture, prosvjete i ekonomije.

Koji je to način da se sinergijom upravo ovih ministarstava i rada Vlade uspostavi jedan novi sistem, s obzirom na to da mi živimo u maloj državi kojoj je potreban jedan veliki "klik" kako bi postala veliko čudo na Balkanu, s obzirom na to da se mi moramo kao malo tržište otvoriti ka velikom tržištu, jer i tržište ište velike nove i trajne vrijednosti.

Ako smo mi i Vi kao predsjednik Vlade svjesni te činjenice onda svakako ovaj zamah koji čini mi se sprovodite u vezi sa inovacijama u oblasti nauke, inovacijama u privredi i naročito podsticajima brzorastućih inovativnih kompanija i njihovoga rada, mislim da je veoma važno pitanje, gospodine Markoviću, da crnogorsku javnost upoznate sa tim koje su konkretne mjere koje ćete u narednoj godini preduzeti, s obzirom na to da oni koji se bave naukom i mi koji se u Parlamentu naročito u okviru Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport interesujemo za ova pitanja želimo u stvari dati jednu javnu podršku, jer mislim da je veoma važno s obzirom da se na jednu medijsku prikrivenost tako važnih tema, makar i iz skupštinskih klupa čuje koliko je važno da u okviru recimo Ministarstva nauke, ovo će biti lično, sasvim lično, ali i lično je političko, a samim tim što je političko reći da gospođa ministarka nauke doktorica Sanja Damjanović pokazuje da entuzijazam i pasiju kakvi nijesu odavno viđeni na našim prostorima, a s obzirom na to da se radi o nauci kao nečemu čemu se nije davala važnost, čini mi se, u Crnoj Gori - onda joj treba dati jednu vrstu impulsa kako bi ona sa svojim saradnicima, kako bi Vlada u saradnji sa Ministarstvom kulture i Ministarstvom prosvjete podstaknuta, prije svega, Ministarstvom ekonomije mogla zaista da ostvari vidljive rezultate. Jer, evo, završiću postavljanje ovog pitanja, pa ću kasnije, vjerujem da ćete mi svojim odgovorom dati priliku da se osvrnem na to, pozvati na dva čovjeka, a da budemo sinhroni temi u kojoj se nalazimo.

Naime, Stiv Džobs je rekao da je inovacija ili inovativnost razlika između onoga koji je stvaralac i onoga ko su njegovi pratioci. Dakle, ođe se radi o idejama i zato, pošto ovu Vladu optužuju kolege iz Demokratskog fronta da je antinjegoševska, kažem da i u Njegošu možemo naći izvor za ono što je veoma važno za ovu Vladu, a to je njegov stih: Ja sam tvoja iskra besamtrna, reče meni svijetla ideja. Ova Vlada ima namjeru da podrži idejonosce i idejotvorce, jer u malim državama kakva je Crna Gora samo nove i svježije ideje mogu biti, čini mi se, pokretač razvoja. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:48:48)

Hvala i Vama, poslanice Vuković.
Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 12:48:58)

Uvaženi predsjedniče, gospodine potpredsjedniče, generalni sekretaru, uvaženi poslanici, Poslanice Vuković, hvala Vam na ovom pitanju. Mislim da je ovo inspirativna tema za sve, ne samo za nas u ovom domu, nego i za cijelu progresivnu crnogorsku javnost.

Dakle, prije tri godine rekao sam da je cilj Vlade koju predstavljam dalji razvoj nauke i inovacija kroz podizanje kvaliteta domaće naučno-istraživačke zajednice kroz razvoj međunarodne mreže saradnje i intenzivnije prožimanje nauke i biznisa. Upravo to prožimanje jedini je garant da svoje prirodne potencijale možemo iskoristiti na optimalan način za dobrobit naših građana.

Ministarstvo nauke posvećeno je radilo na ovom planu i zahvaljujući tome, ali i aktivnostima drugih resora, danas možemo govoriti o pojedinim konkretnim koracima. Jednako kao i prije tri godine priča o inovacijama u Crnoj Gori i danas nailazi na skepsu i preveliki oprez. Izlazak iz

ustaljenog, uobičajenog načina rada i razmišljanja za mnoge od nas još uvijek je neprihvatljiv i kao po pravilu promjene najslabije bivaju prihvaćene tamo gdje su najpotrebnije - u zastarjelim i prevaziđenim poslovnim procesima jednog dijela naše privrede. Ali, stvari se ubrzano mijenjaju a ohrabrenja postoje. U nedavno objavljenom Izvještaju Globalni indeks inovativnosti za 2019. godinu, koji je pripremila Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu, Crna Gora je rangirana na 45. mjestu od 129 zemalja. Među odabranim indikatorima kreativni rezultati su nam najbolje rangirani. Po njima naša zemlja zauzima veoma visoku 26. poziciju.

Dakle, bogatstvo ljudskog potencijala koji drugi vide i prepoznaju sada treba da stavimo u funkciji i kroz viziju Ministarstva nauke i drugih resora pretočimo u dugoročne politike Vlade. Sistemsko podsticanje inovacija započeli smo tek nedavno, ali na konkretan način ne samo studijama i strategijama koje su takođe bile neophodne već i finansijskim izdvajanjima. Ministarstvo nauke je u 2018. godini putem konkursa dodijelilo grantove u pojedinačnom iznosu od 100.000 eura. Inovativna zajednica u kojoj su najaktivnija mala i srednja preduzeća prepoznala je značaj ove podrške.

Uskoro ćemo imati rezultate drugog ciklusa finansiranja. Kroz 20 podržanih projekata u ukupnom iznosu od jedan i po miliona eura omogućeno je zapošljavanje visokokvalifikovanog kadra. Oko 50 inženjera, programera, istraživača, stručnjaka sličnih profila angažovano je na poslovima koji nemaju obilježja atraktivnih razvojnih projekata. Dakle, naši mladi stručnjaci radiće na novim sadržajima i kreacijama i ovdje u Crnoj Gori.

Cilj je da bogati stvaralački kreativni potencijal smjestimo u kontekst materijalizacije i stvaranja nove vrijednosti. Mi taj cilj dijelimo sa privredom kroz usmjeravanje naučnih i tehnoloških energija ka inovacijama za tržište sa fokusom na izvoz znanja i novih proizvoda. Donijeli smo program podsticanja i pokrenuli nekoliko instrumenata podrške u okviru inovativnih startupova. Najznačajniji su programi za ubrzanje rasta inovacije u ranoj fazi razvoja. Dva takva programa uskoro kreću sa realizacijom. Iako predvodi proces, nije Ministarstvo nauke jedino koje se bavi ovim razvojnim pitanjima. Uspješno je okončana i pilot faza programa Kreativna Crna Gora pod okriljem Ministarstva kulture, putem kojeg se pokreću inovacije u kreativnim industrijama. Ovaj program sada prerasta u kontinuiranu aktivnost u kojoj ćemo kao država prepoznati epohu tehnološkog i dizajnerskog, umjetničkog izraza i staviti je u kontekst ekonomskog razvoja i konkurentnosti Crne Gore.

Ministarstvo sporta i mladih je, nakon pripremljenog Zakona o mladima, formiralo normativni okvir za mobilnost mladih ljudi, njihovu integraciju, stvaralačke i ekonomske tokove. U tom kontekstu pokrenute su aktivnosti za formiranje omladinskih centara, koji će biti jedna od baza za mlade ljude i daljeg usmjeravanja našeg ljudskog potencijala kroz systemske politike. Pored ova tri resora, Ministarstvo prosvjete nastavlja napore ka boljem obrazovanju, prilagođenom digitalnom dobu i globalnoj privredi.

Uspješan primjer je projekat sproveden u saradnji sa Britanskim savjetom - Škola za 21. vijek /prekid/ stoje na raspolaganju. Prvi rezultati u ovom domenu već su tu, jer naši najmlađi inovatori iz šest škola skreću pažnju na sebe kroz takmičenja i nagrade na nacionalnom i regionalnom nivou. Ohrabruje iskazana sposobnost djece školskog uzrasta da teže digitalnim vještinama i programerskim znanjima i na taj način bivaju najbolji garant našeg bržeg društvenog napretka. U dijelu samih inovacija i podsticaja preduzetničkih ideja prisutna je programska linija Ministarstva ekonomije za unapređenje inovativnosti. U 2019. godini ugovorena je podrška za 23 preduzeća koja zapošljavaju 532 radnika. Izdvojeni iznos od svega 64 hiljada eura može se učiniti nedovoljnim, ali njegova svrha nije da omogući ekstra profit, već da pošalje signal da su inovativni napori za unapređenje poslovanja prepoznati i da će ostvareni rezultati biti podržani. Za /prekid/ inovacije nismo postavljali ograničenja ni u mnogo složenijim fiskalnim okvirima. Sve ove aktivnosti nastaviće se i tokom 2020. godine. Najbolja ilustracija ove riješenosti je još jedno uvećanje budžeta Ministarstva nauke predviđeno prijedlogom Zakona o Budžetu za 2020. godinu - gotovo milion eura više u odnosu na ovogodišnji. Dobrim dijelom vezan je i za konkurs za sufinansiranje naučno-istraživačke inovativne djelatnosti u 2020. godini i konkurs za razvoj startupova.

Uvaženi poslanici i uvažena poslanice, dozvolite mi da ovdje ukažem na jednu bitnu promjenu pristupu u odnosa na prethodni period. Zahvaljujući predanom radu Ministarstva nauke, ali i izvanrednoj reakciji i konkretnom doprinosu naučne i privredne zajednice, ove godine smo

donijeli Strategiju pametne specijalizacije. Dokument je fokusiran na privredni rast, baziran na nauci i inovacijama, prvi te vrste u regionu i urađen je uz detaljne konsultacije sa nadležnim institucijama Evropske unije. Definisali smo predstojeće aktivnosti i učinili ih konkretnim, konstituisali Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju kao tijelo koje treba da osnaži ovu politiku. Pred nama je i formiranje nove državne institucije koja bi sprovodila programe podrške inovacijama. Naučna zajednica prepoznaje naše napore i zalaganja i, što je podjednako važno, prepoznaje ih i privreda. U odabranim prioritetnim oblastima već se naziru prvi oblici saradnje. Vlada je danas tu ne samo da postavlja strateške pravce i djelovanja, nego i da daje kompletan i brz primjer svog novog pristupa. U saradnji sa Univerzitetom Crne Gore osnovali smo Naučno-tehnološki park i pokrenuli adaptaciju zgrade u kampusu Univerziteta. To će biti baza za još bolji rad, privlačenje i sinergiju inovativnih kompanija /prekid/ studenata, omladine, inovatora, pojedinaca. Vjerujemo da ovo može biti dobar osnov i za privlačenja nove vrste stranih investicija. Investicija u Naučno-tehnološki park vrijedna je 12 miliona eura, od čega je četiri miliona eura već uloženo, a tokom naredne godine očekujemo da će najveći dio radova na adaptaciji biti završen. Paralelno ulaganje u neophodnu infrastrukturu radimo i na unapređenju zakonskog okvira. Za narednu godinu planirali smo donošenje posebnog Zakona o podsticajima u naučnoj i inovacionoj djelatnosti. Sve pripreme su obavljene i radna grupa je počela sa radom.

Namjera nam je da uvedemo poreske olakšice za inovativne startupove i preduzeća, smanjujući njihove troškove u fazama razvoja novih proizvoda. Takođe, želimo da ponudimo motivaciju za investitore koji ulažu u inovativne projekte.

Uvažena poslanice, konkretno i intenzivno radimo na jačanju /prekid/ i inovacionog eko sistema, ne zato što je u pitanju lak posao sa brzim političkim rezultatima, jer on to nije, već zato što smo uvjereni da samo predanim radom možemo iskoristiti očigledne kadrovske potencijale mladih ljudi i naučnika i učiniti da Crna Gora postane uspješna i prepoznata u svijetu inovacija. Samo na taj način naše prirodne resurse i turističku atraktivnost možemo iskoristiti kao argument više u kreiranju poželjnog mjesta za život, rad i kvalitetne investicije. To će osnažiti odluke naših mladih i talentovanih ljudi da ostanu ovdje, stvaraju svoju budućnost, prepoznajući da su sudionici savremenog jačanja države, naučno i preduzetnički. Vlada na tom putu neće žaliti ni novca, ni truda. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 12:58:51)

Hvala, predsjedniče Vlade.
Komentar poslanice Vuković.
Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (20.11.19 12:58:58)

Zahvaljujem, gospodine Markoviću, na detaljnom odgovoru i hvala Vam što ste bacili svjetlo na ono što iznutra radi Vlade Crne Gore a što se ne vidi, jer očigledno da ljudi ne žele da prodube svoje poglede ukoliko im se zaista na pladanj ne stavi ono što se zaista čini i čemu se želi dati prioritet.

Kazali ste više stvari koje želim prokomentarisati, ali svakako pošto sam i u svom pitanju navela i apostrofirala rad Minsitarstva nauke, vidimo da se većina projekata koje ste Vi istakli odnosi upravo na rad toga Ministarstva, posebno se osvrćući na Strategiju pametne specijalizacije koja je dokument koji je tek pretprošle nedjelje u stvari bio pred komisijom koja je trebalo da ga potvrdi. Na naše veliko zadovoljstvo to i učinjeno, što opet daje impuls ovoj Vladi da nastavi sa radom, a definitivno je potrebno da se uradi mnogo na zakonskom okviru i zato je tu Parlament Crne Gore.

Pomenuli ste lex specialis koji će se raditi o naučno-inovacionoj djelatnosti. Potrebno je, gospodine Markoviću, i tu izvršiti određene izmjene. Recimo u postojećem Zakonu o inovativnoj djelatnosti upravo sama definicija startapa, odnosno startupova može dovesti u zabunu one koji govore o startupovima kao biznisima, odnosno preduzećima koji tek kreću u rad. Sa druge strane,

inovativni startapovi, što je distinkcija koju nalazimo u startegijama je nešto drugo. Dakle, to je u stvari inovativni tehnološki biznis koji ima potencijal brzog rasta i velikih dometa. To je ono na čemu je, recimo, država Izrael zasnovala sav svoj razvoj, jer znamo da je država Izrael u stvari startapovska nacija.

Zašto ovo kažem? Upravo zbog ideja koje se plasiraju i daju mu rok. Recimo izreelski stručnjaci, a tako je čini mi se i Vlada u svojim strategijama i prihvatila taj stav, da u roku od pet do sedam godina izvrsni startapovi mogu zaživjeti i donijeti i pojedincu koji je kreator toga startapa, a naravno i državi Crnoj Gori zarade koje mogu da se broje i u više miliona i u više milijardi. Da ovo nije samo puki san, govore nam i primjeri skandinavskih država, prvenstveno Švedske i Finske. To je ono što je začudno, da Švedska kao apsolutni rekorder po izvozu startapova na evropsko i svjetsko tržište. Za polovinu više izvozi u odnosu na Njemačku, a Francusku je ostavila na gotovo posljednjoj ljestvici. Kada bi se, recimo, računalo to što Finska radi sa nekim svojim svjetskim sada poznatim vidio igricama i mogućnostima slušanja muzike i udružila se sa onim što su rezultati finških startapova, mogla bi se takmičiti sa Bostonom za drugo mjesto na svijetu. Naravno, niko da ne pledira, a samim tim ni Crna Gora da postane Silicijumska dolina ili San Francisko. Ali, u svakom slučaju mislim da ovaj rezultat koji smo dobili da se na osnovu ovih kreativnih parametara Crna Gora nalazi na 26 poziciji, znači da naš makro-ekonomski ambijent treba da kreiramo s obzirom na svoj najznačajniji resurs. Jesu prirodni resursi značajni ali ne toliki, jer je ovo mala država. Nije naravno ni broj stanovnika značajan resurs, ali najznačajniji resurs jeste ljudski potencijal i zato treba da uložimo u taj ljudski potencijal, u mlade ljude koji su kreativni, koji su znalci. Zato sam i pomenula da će kao što je i došlo, ali posebno u tim nekim budućim periodima jer se vizionari i misionari prepoznaju po tome što vide prije drugih i zato stvaraju djela u kojima će uživati oni koji dolaze posle njih. U tome jeste smisao preduzetništva, da sada ne stavimo neku sekundarnu ulogu i značaj malih i srednjih preduzeća koja se ne baziraju samo na inovacijama preduzetništva. Preduzetnik je onaj koji uzima u svoje ruke prije drugih neku ideju. I zbog toga na ovaj način Vlada čini mi se veoma radi na tome da podstakne naše privredne subjekte da ulažu inovaciju, jer to će samo značiti zaista jednu njihovu veliku transformaciju i izlazak na velika tržišta.

Čini mi se da smo u prethodnom periodu imali veoma mali broj lukrativnih preduzetničkih poduhvata, onih poduhvata koji su zaista donosili značajan novac i samom preduzetniku i ovoj državi. Sada treba izmjeniti taj način djelovanja tako što će se efikasnim radom Vlade, efikasnom i najstrožom kontrolom preduzeća, naravno iz onih komisija koje ste već formirali i koje su ovom trenutku u nekoj fazi razrade poetike da kažemo samog inovacionog sistema, vrlo /prekid/ koji preuzimaju neki posao, zato što ne bih nikako voljela i niko od nas da po strani ostanu oni koji su vrijedni u svome radu, oni koji bi podstakli mlade ljude da ostaju u našoj državi. Jer, sve nas ne iz političkih i politikantskih razloga treba da interesuje taj odlazak mladih iz Crne Gore, nego treba da nas interesuje istraživanje koje su izvršile Ujedinjene nacije, koje govori da je odlazak mladih ljudi iz Jugoistočne Evrope, a naročito iz država regiona, apostrofiram one države koje su sada članice Evropske unije, toliko zabrinjavajući da država mora naći mehanizme da ih zadrži. I još jedna stvar, a opet na primjeru Izraela, jer sam zaista smatrala da je potrebno da proučim onu državu koja je zahvaljujući inovacijama od '70-ih sebe učinila ekonomskim čudom. Nazivaju je svjetskim ekonomskim čudom. Oni su, za razliku od naših ljudi koji površno posmatraju odlazak mladih ljudi iz Crne Gore, upravo omogućavali odlazak mladim ljudima iz svoje države kako bi se školovali, specijalizovali i kako bi se u svoju državu vratili sa tim znanjima. Gospodine Markoviću, saglasićete se da i danas i ministarka nauke sa kojom sam razgovarala o tome se suočava sa problemom ljudi koji su spremni, oni su inteligentni, imaju sjajne ideje, ali nemaju način da ih uviju u formu koja bi bila privlačna ili atraktivna za svjetska tržišta. Zbog toga oni treba da se specijalizuju i u Finskoj, i u Švedskoj, zašto ne, i vrate najzad u Crnoj Gori kako bi Crnoj Gori dali značajan doprinos. Zbog toga mislim da mi upravo treba da razvijemo mehanizme kako da odu i kako da se vrate. Primjer je, na kraju krajeva, i ministarka nauke Sanja Damjanović. Ona je možda i uspjela zahvaljujući vašoj podršci da ostvari /prekid/ i veći budžet za Ministarstvo nauke. Evo sada saznajemo da će milion eura ovim budžetom biti predviđeno više nego što je prethodne godine. Ako znamo da je 60% prethodne godine bilo više opredijeljeno za Ministarstvo nauke nego one tamo godine, vidi se da se dinamično radi na tom razvoju. Upravo je ona ta koja je iz Crne Gore kao najbolji student otišla, provela izvjesno vrijeme u CERN-u i otuda donijela odlične

ideje zbog čega danas imamo i o čemu razgovarati, gospodine Markoviću.

Najzad, mislim da se ulaganje poreskih obveznika koje će trajati, znači nas svih građana Crne Gore, koje će trajati od pet do sedam godina, koje će se slivati u budžet Crne Gore, a za takva startup inovaciona preduzeća nešto što je ulaganje u našu budućnost i zato molim sve nas da obratimo posebnu pažnju na mlade ljude koji se, recimo, u okviru Naučno-tehnološke institucije u Nikšiću Tehnopolis, koji se na jednom mjestu, baš je važno to okupljanje na jednom mjestu zato je odlična ta podrška koju dajete infrastrukturi i izgradnja Naučno-tehnološkog parka - okupljaju se, razmjenjuju ideje, osećaju da imaju krovnu podršku, podršku države da realizuju ono što su njihove namjere. Veoma je važno da se iz ovog fragmentisanog znanja koje imamo, nekako rasturenog po svoj Crnoj Gori, nekako zahvaljujući ovakvoj političkoj atmosferi i zahvaljujući političkoj nekulturi koja vlada oni ljudi koji su veoma spremni da mijenjaju stvari, koji su bogati duhom, koji su kreatori nekih zaista budućnonosnih stvari za Crnu Goru skrivaju po nekim ćoškovima. Evo im danas prilika da se okupe u Naučno-tehnološkom parku, da dođu u nikšićki Tehnopolis i da vide kako na jedan svjetski, evropski način rade stručnjaci i...

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:07:59)

Hvala Vam.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (20.11.19 13:08:02)

Izvinjavam se, gospodine predsjedniče, pošto čujem neke riječi pejorativne i podsmješljive. Volim naglasiti uvijek da je podsmijeh nešto što je ispod smijeha i to čovjeka, kako bi rekao Njegoš "niže nečega stavlja", tako da upravo zbog ovoga što postoje ljudi koji one koji su spremni da budu drugačiji od drugih, da rade, da se bave matematikom, fizikom i hemijom nazivaju izrugujući ih stručnjacima, biće jednog dana začuđeni rezultatima onoga što danas radi Vlada. Zato ih pozivam ih da pročitaju Strategiju pametne specijalizacije i da se pametno specijalizuju za svoje političko djelovanje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:08:44)

Hvala Vam.

Predsjedniče Vlade, izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 13:08:50)

Poslanice Vuković,

Drago mi je što se na ovakav način pristupili ovoj temi - ne formalno postavljajući poslaničko pitanje, nego dajući suštinski doprinos važnosti ovog pitanja i značaja za Crnu Goru, ne samo njenu ekonomiju nego ukupan društveni progres.

Naša neproduktivna politička atmosfera koju uglavnom kreiraju neproduktivni politički akteri ne prepoznaje da u Crnoj Gori u ovom trenutku na današnji dan ima ozbiljan potencijal mladih ljudi, obrazovanih ljudi koji su spremni da se posvete nauci i da stvore realnu i suštinsku novu vrijednost. Usvajajući Pametnu specijalizaciju, mi smo prepoznali, jer je preko 400 ljudi u Crnoj Gori, ne govorim o ekspertima iz Evropske unije, nego crnogorskih građana, crnogorskih eksperata učestvovalo u pripremi tog dokumenta. Dobili smo veoma visoke ocjene ne samo Evropske unije, nego i globalne naučne zajednice, ali smo prepoznali taj potencijal koji imamo.

Reći ću vam da mi danas u Crnoj Gori imamo desetine kompanija za koje niko ne zna, koje okupljaju od 10 do 30 mladih inženjera, inovatora i istraživača, koji nažalost rade za strane kompanije. Crna Gora nema od toga ozbiljnu korist. Zbog toga se nijesam razmišljao kada sam dobio te podatke i predlog od ministarke nauke da u budžetu za iduću godinu odvojimo osam

miliona eura i da u idućoj godini završimo Tehnološko-naučni park u Podgorici, koji neće biti samo prostorni nego sadržajni podsticaj da ti mladi ljudi budu tu, da rade, stvaraju za dobro Crne Gore. Naravno, i da daju globalan doprinos, jer nauka je umreženi sistem.

Takođe, nijesam u odgovoru na Vaše pitanje rekao, već sa Svjetskom bankom pregovaramo o novoj liniji programa za razvoj i preduzetništvo. U postupku je odobravanje toga projekta kod Svjetske banke. Očekujemo da će biti odobren na proljeće. Njegova vrijednost je više miliona eura i ona će biti usmjerena u ovom pravcu. Vjerujem da će i to takođe dati značajan doprinos razvoju inovativnosti preduzetništva generalno.

I na samom kraju. Pošto ste me dotakli pitanja ministarke i kadrovskih pitanja, možete da zamislite, a mogli ste i da me i pohvalite, kako sam uspio da jednu mladu naučnicu koja je radno angažovana u Naučnom institutu CERN i koja je bila dio globalne naučne zajednice, nagovorim da dođe u Vladu da radimo na ovim pitanjima o kojima ste Vi govorili danas. Čudno me je gledala kada sam joj objašnjavao naše ciljeve i napore, ali ona je danas tu i imamo ovakav rezultat. Dakle, možete se sve kad imate cilj i kada želite da taj cilj ostvarite. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:12:06)

Hvala i Vama.

Sada riječ ima za postavljanje pitanja ima poslanik Milan Knežević.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (20.11.19 13:12:20)

Slobodna Crna Gora i vi u ZIKS-u, prije nego što postavim pitanje premijeru Markoviću, postavio bih mu podno potpitanje. Ja se stvarno neću baviti ovim H₂SO₄ kiselinama, NH₃, CH₂ i O i H, nego ću Vas pitati - Da li su Berane, Petnjica, Rožaje, Plav, Gusinje i Pljevlja u Crnoj Gori? Jesu. Da li smo mi uveli neki novi nacionalni praznik pošto vidim da su ti gradovi osvanuli sa bilbordima na kojima piše srećan Dan Sandžaka 20. novembar? Ako jesmo, mislim da je šteta da ja to ne poselamim ovdje ispred redova Demokratskog fronta. To je novi praznik jel' tako? Evo kolega Ibrahimović, vaš koalicioni partner, kaže da je uveden novi praznik 20. novembar Dan Sandžaka. Neka je sa srećom to o čemu se radi. Ja ću Vas podsjetiti, poslije proslave pada Carigrada iz 1453, evo se napreduje sad imamo i Sandžak, proslavljate, gospodine Markoviću, a mi smo dobili pet godina zatvora zato što smo proslavljali 100 godina ujedinjenja sa Srbijom 1918. Ali, polako se kreće Božija kočija i neko će ostati u njoj, a neko će ispasti iz nje.

Ja ću da, slobodni građani i vi u ZIKS-u, pročitam sljedeće pitanje ostatku Crne Gore, pošto nijesam siguran da sad imamo prenos, pošto je evo Sanžak neka nova teritorijalna jedinica u Crnoj Gori.

Da li su istinite tvrdnje Specijalnog državnog tužilaštva da je Duško Knežević zajedno sa povezanih 79 fizičkih i 95 pravnih lica utajio porez i transferisao oko 550 miliona evra za koje se sumnja da potiču od nelegalnih aktivnosti? Ako jesu, što ste Vi kao predsjednik Vlade u tri godine Vašeg mandata uradili da zaštitite ekonomski sistem države Crne Gore?

Odgovor tražim i u pisanoj formi. Gospodine Markoviću, koliko se Vi i ja znamo a znamo se dugo, još nijednom nisam od Vas odgovor dobio u pisanoj formi. Pa, ako imate neki kriptovani telefon, pošaljite mi poruku pa ću ja uključiti onaj pa najzad dako dobijem odgovor od Vas evo pri kraju mandata. Međutim, ovo je prava prilika da najzad saznamo, gospodine Markoviću, iz Vaših usta kome je Duško Knežević dao milion evra - DF-u ili Demokratskoj partiji socijalista, čiji ste Vi zamjenik, a evo izgleda ćete biti ponovo zamjenik jer ste uspjeli da istisnete uticaj Filipa Vujanovića.

Podsjetiću Vas da je prvo Tužilaštvo, na čelu sa Milivojem Katnićem, saopštilo da smo mi od braće Rusa za Državni udar dobili 17 miliona dolara ili evra, ostao je neprecizan. Međutim, kako je tekao postupak za Državni udar, došlo se do toga da je Pokret za promjene, tj. Nebojša Medojević pozajmio od Momira Nikolića, zamislite zidara iz Teslića, nepunih 50.000 evra i zbog toga se Nebojša Medojević danas zajedno sa desetero funkcionera Demokratskog fronta nalazi na

optuženičkoj klupi u tzv. slučaju pranja novca. Znači, od 17 miliona evra koje je Milivoje Katnić saopštio da su ušli u Crnu Goru kako bi mi izveli Državni udar, ubili Mila Đukanovića ili ga uhapsili i spriječili ulazak Crne Gore u NATO, došli smo do zidara iz Teslića koji ima veze sa Demokratskim frontom, gospodine Markoviću, isto kao što imate Vi veze sa Mahatmom Gandijem ili Dalaj Lamom. Ali ovo nije li bilo dovoljno Specijalnom državnom tužilaštvu i djelovima države, već su vašega zlatnog VIP sponzora, tajkuna i profesora Duška Kneževića u oktobru isti ti ljudi u Specijalnom državnom tužilaštvu saslušavali i tražili od njega da potpiše priznanje da je za izbore 2016. godine umjesto DPS-a finansirao Demokratski front. Pošto je Duško Knežević odbio da potpiše taj sporazum sa Milivojem Katnićem i sa Specijalnim državnim tužilaštvom, onda je nastala hajka protiv Demokratskog fronta podizanjem optužnica i naravno Duška Kneževića. Ali, što su više pritiskali Duška Kneževića da optuži Demokratski front, tragovi su vodili do Mila Đukanovića, Brana Gvozdovića, Sita Rakočevića, Miga Stijepovića, Ivana Brajovića, Ivica Stankovića, Nena Vujoševića, evo i do nekakvog notesa. Pravo je pitanje, gospodine Markoviću, da li neki trag možda ubuduće vodi i do Rogama, gdje Vi odmarate Vaše plave oči boje Dona i gledate kako Morača ljubi nebo, da parafraziram Josipu Lisac. /Upadica/ Izvinjavam se, Zeta ljubi, ne znam Morača ili Zeta.

Gospodine Markoviću, veoma ste obavezni ovdje pred crnogorskom javnošću da objasnite kako je moguće, kad je uvedena privremena uprava nad Atlas bankom, da je njena imovina smanjena za više od 30 miliona evra, a potrošeno je novčanih depozita 22 miliona evra. Kako je to moguće ako je po zakonu bilo zabranjeno da se umanjuje imovina i da se sredstva troše? Kako je moguće da je jedan broj VIP tajkuna i DPS-ih sponzora uspio da podigne novac iz Atlas banke za vrijeme privremene uprave? Kako je moguće da Milivoje Katnić, gospodine Markoviću, pokušava da obešteti ostale povjerioce na način da im predate zamrznute depozite /prekid/ 63 miliona evra i po kojem on to zakonu radi?

Takođe, mi nije jasno, gospodine Markoviću, što ćemo da radimo ako izgubimo ovu arbitražu sa Atlas grupom u iznosu od 500 miliona evra i još nije jasno, a dugujete odgovor, gospodine Markoviću, crnogorskoj javnosti - Zašto je Atlas banka pošla pod stečaj ako je imala imovine preko 110 miliona evra i bila jedna od najlikvidnijih banaka u tom trenutku u Crnoj Gori? Da li zbog toga što Duško Knežević nije htio da potpiše sporazum da je finansirao Demokratski front nego je finansirao Demokratsku partiju socijalista, zahvaljujući čijim parama ste Vi danas premijer, gospodine Markoviću?

Da li je tačno, ja ću to da Vam objasnim kad mi date odgovor, i da li ja tačno, gospodine Markoviću, da ste Vi u rijetkim trzajima dobročinstava željeli da riješite tajno ovaj sporazum i da se napravi poravnanje vezano za bolnicu /prekid/, ali je prevagnula, /upadica/ dozvolite mi, pričali smo o nuklearnim kiselinama ovdje 20 minuta i nikoga niste prekidali, ali je prevagnula ova jača struja na čelu sa Milom Đukanovićem, koja nije dozvolila poravnanje i dogovor vezano za bolnicu u Meljinama. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:19:39)

Pa kao što vidite, nisam ni Vas prekidao.
Premijer Marković.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 13:20:12)

/Prekid/ poslanice Vuković da nijesu razumjeli da treba prevod, jer se ne radi o kiselinama nego o inovacijama.

Poslaniče Kneževiću, iako mi nije namjera da izbjegavam diskusiju sa Vama ili vašim poslaničkim klubom, i dalje bilježimo praksu da poslanici Demokratskog fronta predsjedniku Vlade postavljaju pitanja koja nijesu iz nadležnosti Vlade, čime se zloupotrebljava institut Premijerskog sata. Predsjedniče, čime se zloupotrebljava institut Premijerskog sata.

Pitate me jesu li istinite tvrdnje Specijalnog državnog tužilaštva da je u konkretnom

predmetu došlo do utaje poreza kroz nelegalno poslovanje, odnosno do nezakonitog transfera novca. Odgovor na to pitanje morate tražiti upravo od Specijalnog državnog tužilaštva, a ne od predsjednika Vlade. Niti znam, /upadica/ evo ja sam ovdje svake nedjelju dana, ali to ne znači da treba da me maltretirate neustavno. Dakle, niti znam, niti mi je posao da znam šta u kojem krivično-pravnom predmetu ima status dokaza, šta tvrdnje, šta je tačno, a šta nije.

Ponoviću da Vlada nije nadležna da pokreće i sprovodi istrage, podiže i zastupa optužnice, vrši njihovu kontrolu, niti naravno da donosi presude. Informacija koju ja imam, a imate je i Vi, jeste da je Specijalno državno tužilaštvo u konkretnom predmetu donijelo naredbu o sprovođenju istrage protiv 79 fizičkih lica zbog krivičnih djela stvaranja kriminalne organizacije pranja novca, utaja poreza i doprinosa i protiv 95 pravnih lica zbog istih krivičnih djela, kao i da je donijeta naredba o proširenju istrage.

Što se tiče drugog dijela Vašeg pitanja, odnosno interesovanja o aktivnostima Vlade na zaštiti ekonomskog sistema države Crne Gore, odgovoriću Vam da smo unapređivali normativna rješenja, jačali institucije i davali akcenat boljoj kadrovskoj politici. Da nijeste bojkotovali rad Skupštine, ne priznajući ni Parlament ni institucije, učestvovali biste u donošenju mnogih rješenja koja bi za cilj imala zaštitu ekonomskog sistema naše zemlje, a koje je predlagala upravo ova Vlada. Vlada je, dakle, radila u vremenu kada vi nijeste, a da bi sistem učinili još otpornijim, utvrdili smo set zakona iz bankarskog sektora> Predlog zakona o kreditnim institucijama, Predlog zakona o sanaciji kreditnih institucija, Predlog zakona o zaštiti depozita i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka. Predložena zakonska rješenja predviđaju povećanje minimalnih kapitalnih zahtjeva za nove banke sa pet na sedam miliona eura. Slabe banke će se rješavati kroz moderne instrumente rezolucije, a uspostaviće se sanacioni fond koji će omogućiti ranu pomoć problematičnim bankama pod striktnim uslovima.

Fond za zaštitu depozita će udvostručiti pokriće osiguranih depozita na 100 hiljada eura i postupno će skratiti vremenski limit za isplate osiguranim deponentima. Sve ovo su elementi ukupne poslovne i materijalne sigurnosti svakog građanina, ali i preduzeća. Sproveli smo institucionalnu reformu u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, tako da je sada ova nadležnost data Upravi policije. Za ovaj model smo se odlučili jer smo prepoznali potrebu da na temeljit način unaprijedimo kapacitete i primjerimo ih potrebama društva. Uskoro će se na dnevnom redu Skupštine naći Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, jer ga je Vlada revnosno pripremila. Takođe, svoje aktivnosti usmjerili smo na smanjenje poreskog duga, unapređenje mehanizama za njegovu naplatu i kreiranje politika koje će pospješiti ravnopravnost i uticati na smanjenje sive ekonomije.

Slušajte ovo, gospodine Kneževiću. U posljednje tri godine, prema podacima Poreske uprave, naplaćeno je tri milijarde i 187 miliona eura prihoda, što u odnosu na plan za ovaj period predstavlja povećanje od 170 miliona eura. Zapišite i iskažite jednu vrstu poštovanja iako to može biti politički neprijatno. Pozitivni trendovi u naplati poreskog duga rezultat su intenzivnih aktivnosti organa i institucija u lancu fiskalne odgovornosti, na šta ukazuju i podaci o broju inspeksijskih kontrola koje su preduzimate. Tokom 2017. godine, sprovedeno je oko 2.500 potpunih kontrola, tokom 2018. godine 2.600, a u periodu januar - septembar 2019. godine broj potpunih kontrola koje je poreska uprava sprovedla prebacujio je 2.000. /Prekid/ novog sistema fiskalizacije u prometu roba i usluga, koji je osmišljen sa ciljem unapređenja kontrola transakcija, dodatnog smanjenja poreskog administriranja i stvaranja povoljnih uslova za efikasno upravljanje kontrolama i postupcima prinudne naplate. U tom kontekstu, Vlada je predložila Skupštini, a Skupština donijela Zakon o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga u julu ove godine i radimo na stvaranju pretpostavki za njegovu implementaciju.

Dakle, uvaženi poslaniče Kneževiću, državne institucije, u prvom redu Centralna banka Crne Gore, za šest mjeseci uspjeli su da riješe problem sa dvije nesolidne banke u većinskom vlasništvu Atlas grupe, tako što je uveden stečaj sa minimalnim uticajem na poreske obaveze od 0,4% društvenog proizvoda, a na centralnom nivou, zatim potpunim servisiranjem osiguranih deponentata bez uticaja na finansijsku stabilnost i sad već očigledno nepostojećim uticajem na bruto domaći proizvod Crne Gore.

Naš bankarski sistem u ovom momentu je visokolikvidan, solventan i stabilan, sa rekordno niskim nekvalitetnim kreditima. Finansijski kapital na kraju trećeg kvartala, a na nivou sistema od 13 banaka u jednogodišnjem uporednom periodu porastao je za skoro 100 miliona eura i

koeficijent solventnosti iznosi 19,59%. Sa ovakvim rekordnim parametrima bankarski sistem spremno dočekuje nezavisnu procjenu aktive koja će dati preciznu sliku o stabilnosti i kondiciji finansijskog sistema Crne Gore.

Ne možete ni Vi lično, a ni drugi, osporiti činjenicu da u ove tri godine naša ekonomija bilježi imponzantan rast jer je rasla po prosječnoj stopi od 4,9%, a to je rezultat osmišljenih i dosljednih politika Vlade, ali i doprinosa svih aktera koji učestvuju u ekonomskom životu Crne Gore.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:26:48)

Hvala.

Pravo na komentar ima poslanik Knežević. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ (20.11.19 13:26:54)

Gospodine Markoviću, što bi rekla Neda Ukraden "Ko vas ne zna, skupo bi vas platio". Ali ja Vas znam veoma dugo, tako da tu Vašu priču da nemate uticaj na Tužilaštvo i na sudove, to pričajte negdje na nekom seminaru na Maldivima ili na Madagaskaru, kad ponovo bude pravosuđe organizovalo što bi najavio ministar Pažin.

Podsjetiću Vas, gospodine Markoviću, da ste Vi 12. maja 2017. godine imali jedan razgovor sa navodnim Petrom Porošenkom, u stvari to su bili ruski prankeri, tako je, Leksus i Vovan i ovaj se predstavio da je Petar Porošenko. Vi ste pokušavali da se prisjetite ruskog, nije baš išlo bilo je oćen harašo, bolje, spasiba i Ali, ono što je veoma bitno, Vi ste tad saopštili tom navodnom Petru Porošenku da će optužnica protiv Andrije Mandića i mene biti potvrđena iako je ročište za potvrđivanje optužnice bilo 26. maja, znači dvije nedjelje prije ste Vi znali da će optužnica da bude potvrđena i to ima u telefonskom razgovoru. Ajte da napravimo pauzu da ga pustimo ovdje i da se obavežemo, gospodine Markoviću. Ako to ne bude tačno, ja ću da podnesem ostavku i odmah idem u Spuž. A ako bude tačno, Vi podnesite ostavku, idite ne u Spuž nego u Rogame. Evo Vam sad nudim pred crnogorskom javnošću. Jeste li spremni? Evo ja ne želim da Vas šaljem u Spuž, idite u Rogame. A ja sam spreman u Spuž da idem ako ovo ne bude tačno. E molim Vas, a što se tiče bojkota i ovih stvari da mi nijesmo učestvovali, kako ću da učestvujem? Bio sam četiri mjeseca u zatvoru, pa 15 dana ste me ovđe zatvorili. Ja sam jedini ovđe spavao ovdje 15 dana, ja sam odužio svaku platu ovđe. Stavili ste mi kućni pritvor četiri mjeseca, pa ste nas osudili pet godina. Pa mi ne možemo ni iz ove silicijumske doline što sad ovdje planirate da je pravite i tehno parka da učestvujemo ovdje. Fizika ne postoji da može to da obezbijedi.

Ali, bilo bi dobro da nam pojasnite sad ovdje i da mi odgovorite - da, ne, možda jeste, možda nije - da li je ono Migo Stijepović na snimku u kući Sita Rakočevića kako uzima od Duška Kneževića 97.500 evra 12. oktobra, četiri dana pred izbore kad se predao Pajo Velimirović i sjetio se Mojškovačke bitke. Ili sam ono možda ja, pa su Rusi napravili Miga Stijepovića od mene? Da li su Milo Đukanović, Brano Gvozdenović, Goran Sito Rakočević o trošku Duška Kneževića bili u Sen Tropeu na Azurnoj obali, gdje Gordon Remzi reže parče hljeba 1.500 evra Vladinim avionom, ili smo ono možda bili Andrija Mandić, Nebojša Medojević i ja pa su Rusi napravili njih trojicu? Da ili ne, gospodine Markoviću?

Da li sam ja bio u Dubaiju sa Milom Đukanovićem i Duškom Kneževićem i za nepoznate usluge samo za jednu noć potrošio 1.130 evra, a Duško Knežević mi je prao donji veš za 70 evra? Da li sam ja napravio minus od 16.000 evra na kartici VIP kartici Atlas banke Duška Kneževića, ili je to bio Milo Đukanović, ili su ovi Rusi hibridno ulećeli u karticu Mila Đukanovića a pare su pošle u Demokratski front?

Da li ste u toku i da li Vam znači što ime Kamaladina Hajdareva, azerbejdžanskog ministra za vanredne situacije, koji je po riječima profesora Duška Kneževića za izbornu kampanju DPS-a 2016. godine unio osam miliona dolara, gospodine Markoviću, kako bi vaši aktivisti mogli da kupuju glasove po Zeti? A ko ga je upoznao sa njim? Upoznao ga je sa Milom Đukanovićem i Branom Gvozdenovićem Duško Knežević tako što je platio izvjesnom Denisu Puškaru 200.000

evra, evo ga sif te uplate da bi Hajdarev došao u Crnu Goru. I kad je on unio tih osam miliona, gospodine Markoviću, vi ste odlučili da Nebojši Medojeviću skinete imunitet, zato što se to navodno nalazi u nekakvom notesu. Ispade da je Nebojša Medojević prao pare za Demokratsku partiju socijalista. Pare koje je unio azerbejdžanski ministar Hajdarov. Zašto ga niste uhapsili, gospodine Markoviću? Zašto je on sad vaš glavni poslovni strateški partner i prijatelj u projektima po Crnoj Gori? Hoćete li da vam pokažem fotografije đe se Đukanović i Roćen gledaju sa njim po Bakuu i po Azerbejdžanu u nekim poslovnim centrima?

Znači, on je prao novac za Demokratsku partiju socijalista, kupovali su se glasovi za Demokratsku partiju socijalista i sad je Katnić našao kao dokaz hibridnog rata u notesu Nebojšu Medojevića i hoćete da mu skinete imunitet i da mu odredite pritvor. Šta je sa ovom gospodom koja se upoznala ovoga Hajdarova? Šta je sa Migom Stijepovićem, koji se ponovo nalazi u rokovniku, gospodine Markoviću?

Da li znate, gospodine Markoviću, da je taj vaš strateški partner, molim Vas slušajte me, gospodine Markoviću, ovo je vrlo važno, možda i da zapišete, se povezuje sa ubistvom novinarko sa Malte Dafne Karuana, koja je zamislite gle čuda, gospodine Markoviću, imala kontakte poslovne prirode, odnosno kontaktirala je tada konzula Malte Tacijana Masua u Crnoj Gori zbog njegovih veza sa firmom Nimont. Postoji telefonski razgovor, gospodine Markoviću, žao mi je što teško uzdišete, ali mi nije namjera da teško uzdišete, nego da pružite odgovore, gdje Tacijano Masu, počasní konzul Malte prijete ovoj novinarki koja je nedugo potom ubijena. A znate li ko je osumnjičen, protiv koga se vodi istraga? Protiv ovoga vašega tajkuna Hajdarova, koji je unio osam miliona za potrebe Demokratske partije socijalista.

Podsjetiću Vas, taj Tacijano Masu je prijatelj sa bivšim ministrom zdravlja Budimirom Šegrtom, koji je sad ambasador u Poljskoj i bio je svjedok protiv Andrije Mandića i mene u Državnom udaru. To Vas pitam i veoma mi je važno da odgovorite, gospodine Markoviću. Budimir Šegrt je na suđenju Andriji Mandiću i meni izjavio da je informaciju o tome da Demokratski front planira Državni udar saopštio Vama na sjednici Vlade u septembru 2016. godine. Ja Vas pitam da li je to tačno. Da li Vam je Budimir Šegrt saopštio da mi planiramo Državni udar? Ako jeste, a Vi niste nikome javili, jer niko nije znao za Državni udar, onda je trebalo Vi da budete osuđeni po pet godina kao Andrija Mandić i ja zbog saučesništva. A ako nije, onda Budimir Šegrt, gospodine Markoviću, treba da odgovara zbog lažnog davanja svjedočkog iskaza, kao što sad ovdje tužite Ivana Brajovića i kao što sada tužite funkcionere Socijaldemokrata.

Znači, gospodine Markoviću, vrlo je važno da ovdje saopštite da li ste imali informaciju da mi planiramo Državni udar ili niste. Ako jeste, zašto je nikome niste prijavili, jer onda i Vi treba da odgovarate zbog /prekid/ vezano za Državni udar.

Gospodine Markoviću, sve ovo je dovoljno da opozicija koja je konstruktivna u Radnoj grupi izađe iz te radne grupe, prvenstveno mislim na Demokrate. Jer, više ne postoji nijedan razlog zbog čega bi Aleksa Bečić, evo uništili ste ga sa ovim magistarskim, ostao talac u Radnoj grupi. Njegovim učešćem u Radnoj grupi, davanjem legitimiteta vama ovakvima, on postaje saučesnik u jednom zločinu protiv države Crne Gore i bolje da on prestane da bude talac jer je značajan dio Crne Gore, takođe, talac zbog njegove politike. Samo ulica i zahtjevi za tehničkom Vladom i fer i demokratskim izborima mogu da riješe ovu kataklizmu u koju ste doveli Crnu Goru. Ovo je samo vrh ledenog brijega koji sam nabrojao jer bi mi trebalo 24 sata /prekid/ ove Vlade. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:35:00)

Hvala.

Premijer Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 13:35:12)

Očigledno ovo poslaničko pitanje nije imalo za cilj da se dobiju odgovori od mene. Jer, gospodin Knežević je pametan čovjek, bez obzira što je politički na pogrešnoj strani i zna da predsjednik Vlade niti može, niti ima takve informacije. Čitava motivacija poslaničkog pitanja meni

je imala za cilj da ovdje napravi repliku sudskog procesa u kojem učestvuje nekoliko poslanika Demokratskog fronta, pa i sam poslanik Knežević. Ne radujem se tome, ali to su činjenice i nemam o tome svoj sud.

Dakle, da ponovim, ne želim da učestvujem u nečemu što mi ne pripada ni funkcionalno ni lično. Funkcionalno poštujem državu, poštujem njen ustavni poredak i poštujem institucionalni red. To mi je obaveza dok sam na ovoj funkciji. Građanski ne radujem se ničijoj nesreći, niti u toj nesreći učestvujem, ali bih volio da svi budu srećni - bez obzira da li se slažemo, volimo, ne slažemo, da li se mrzimo ili ne mrzimo. To je moj građanski i porodični kod i vjerujem da ste ga negdje uspjeli prepoznati, bez obzira na Vaš pristup.

Dakle, ovdje iznositi činjenice i argumente šta je napisao jedan portal, šta je napisao drugi portal, šta se naslonilo to u komentarima i javnosti, ovdje je jedan čovjek optužen za ozbiljni finansijski i ekonomski kriminal. On treba da dođe ovdje i da ovo što Vi kažete kaže na sudu, da ponudi dokaze i da se na osnovu toga utvrde činjenice, nego sjedjeti negdje sa strane i kreirati preko različitih medijskih platformi neku novu činjenicu koja je baš tada i u tom trenutku pogodna za neki politički trenutak i obračun. Dakle, mene nemate u tom miljeu i takvom scenariju.

Na kraju, pitali ste me direktno vezano za ovu moju interesantnu situaciju koju je ukrajinski komičar napravio ne samo sa mnom, nego sa mnogo ljudi. Naravno, dok sam čekao početak zvaničnog sastanka, neko iz mog tima mi je unio telefon, hitno je i samo sam ga prihvatio. Ne vjerujem da sam rekao da će sigurno biti osuđen, nego da očekujem da će presuda /upadica/ evo provjeriću. Ako sam rekao tako, onda sam pogriješio. Ako sam rekao to, rekao sam to iz ličnog osjećaja i suda a ne zbog toga što sam učesnik procesa. Vezano za gospodina Šegrtu, čuo sam to, zaista se toga ne sjećam /prekid/ da mi je bilo ko rekao tu informaciju o Državnom udaru, o pripremi Državnog udara i akterima tog Državnog udara informaciju sam dobio od državnih organa kada je to objavljeno.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 13:38:24)

Hvala Vam.

Idemo na sljedeće pitanje. Poslanik Ranko Krivokapić. Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (20.11.19 13:38:36)

Poštovane kolege, građani, poštovani predsjedniče Vlade, članovi 41. Vlade, ako sam dobro izbrojao,

Teško je poslije ovoliko obavještajnih informacija preći na ono što nas integriše. Ono što nas jedino sigurno integriše u Crnoj Gori je ideja evropskih integracija - i politički, i pravno, i ekonomski, i socijalno. To je najzdraviji političko-ekonomsko-socijalni proces u Crnoj Gori. Da te ideje nema, vjerovatno bismo bili kao non paper bliže Azerbejdžanu i našim trgovinskim partnerima koji se tu nabrajaju i koje smo čuli maloprije kako funkcionišu. Na sreću, postoji ideja Evropske unije opšteprihvaćena u političkom životu Crne Gore i postoje njeni nalazi o nama. Partner, prijatelj, ali i objektivan sudija, nadam se u čitavom tom procesu.

Non paper je suštinski najvažniji papir koji dobijemo u toku godine jer se tiče ključne stvari naših integracija - vladavina prava. Ovaj izvještaj je gori nego prethodni i to dosta. Uporedili smo ga sa 2017. i nekim godinama i nisam našao ocjenu koja se ovdje našla, a to je da krivično-pravni sistem, u cjelini uzet, ostaje pogođen sistemskim nedostacima. To je ono, diplomatski rečeno, nalazite se u rastrojstvu tog sistema. Znao, sve vrijeme je SDP vodio politiku što prije u Evropsku uniju. Da se mi pitamo, danas bismo bili u Evropskoj uniji jer je to najbolje za građane Crne Gore, a nije dobro za lošu vlast. Dobro je za dobru vlast, dobro je za dobru opoziciju. Nije dobro ni za lošu vlasti ni dobru opoziciju, ali se mi ne pitamo, SDP, ni 1990. godine kada smo to probali sa Antem Markovićem, a ni danas.

Ocjene koje smo dobili su ono što je normalno očekivati. Upozoravali smo vas u februaru 2018. godine kada je izašla dijagnoza stanja u Crnoj Gori i zarobljene države da će doći i terapija. Znali smo da će doći terapija. Terapija je stigla još uvijek u blažim medikamentima. Svaka sljedeća

će biti teži medikamenti dok ne dođe do citostatika. Čudi me, znam vas lično, i Vas i ostale u Vladi i DPS-u, taj stepen nerazboritosti da na vrijeme rješavate probleme. U svim oblastima koje su ključne za ovaj non paper mi nazadujemo. Vi i ja ćemo se lako složiti, nazadujemo u parlamentarizmu, predsjednik, odnosno potpredsjednik Vlade se složio da nazadujemo i u pravosuđu u nekim ključnim stvarima. Jer, ne gledaju iz Evropske unije detalje, gledaju ključne slučajeve, kao svaki ozbiljan pravnik, gledaju ključne presude i tu cijene koliko imamo kapaciteta ili nemamo kapaciteta i gledaju korupciju na visokom nivou. Za korupciju na visokom nivou kažu da smo na početnim rezultatima, kažnjavanje. Početni rezultati poslije sedam godina pregovora. Hrvatska je bila već završila pregovore i ugrabila. Ova vlast propušta posljednje momentume.

Vaš predsjednik je prošle godine u septembru rekao da će ako se ovo bude dešavalo, a Francuska je otvorila taj proces preispitivanja, pridruživanja Evropskoj uniji, preispitati i odnos vlasti prema Evropskoj uniji, ne Crne Gore nego odnos vlasti prema Evropskoj uniji. Mogu da citiram kako to lijepo kaže - Preispitati odnose sa Evropskom unijom ukoliko u Briselu otpočnu premišljanja, evo premišljanje je počelo, o proširenju i da li treba nekoga da sačekamo, septembar 2018. godine, vaš predsjednik partije i države. Evo, na raskrsnici ste. Treba da se mislite sada hoćete li ispuniti obaveze ili ćete ući u sukob sa Evropskom unijom. To je premišljanje koje vodi samo u dva pravca. Nema trećeg. Ne bi vam bio prvi put da se sukobljavate sa međunarodnom zajednicom, ali ne mislim da hoćete. Znam da je ovo bilo, što bi rekao narod, mislim da je srpska izreka nije crnogorska, plašenje mečke rešetom i da ćete sada šest na to rešetom. Ali, to traži vaše odgovore, prije svega, Vas kao predsjednika Vlade.

Ništa više ne zavisi od nas, predsjedniče Vlade, od vladavine prava. To nije ni viša sila, to nijesu ni međunarodni odnosi, to nije ni strani uticaj, to nije ni hibridni rat, to nije ni Rusija, to smo mi. Pravdu mi dijelimo, pravdu mi branimo, a došli smo u fazu da Evropska unija brani i Ustav i pravdu od nas. Znate stav da smo prekršili Ustav sa trećim mandatom, brani Ustav od nas. Znate stav da ne treba mijenjati ustavni sistem. Evropska unija vidi bolje što je dobro za nas u vladavini prava nego mi, a to jedina oblast će sve zavisi od nas, da ne treba ništa veliko bez kriterijumi kažnjavanja. Oni koji su dobri nagraditi ih, oni koji su /prekid/ korupciju kažnjavati. Ne treba Vama i meni da pričamo dokle je ovo naraslo. Naše ključne kriminalce ne hapsimo mi nego Srbija. Izručice nam narkodilere, neće Svetozara Marovića. Neki dan sam citirao vašeg potpredsjednika Svetozara Markovića od 2010. godine, ima autorski tekst sa deset tačaka što će da uradi kao potpredsjednik Vlade, da je rekao da korupcija nije borba protiv vlasti, korupcija je zadatak vlasti, citiram Svetozara Marovića. Prošlo je od tada devet godina. Taj koji je to govorio je bio dio te korupcije po sopstvenom priznanju i ja čak ne znam da li je toliko kriv ili je toliko priznao, jer ovi postupci kako se dešavaju - priznaje im se sve i svašta. Nema suđenja. Čim nema dovoljno suđenja, ministar pravde će znati, onda je tu mnoga pitanja /prekid/, pogotovo ako su kazne slabe. I zato Vam je, ministre pravde i potpredsjedniče Vlade i predsjedniče Vlade, ovakva dijagnoza. Krivično pravni sistem u cjelini uzev, nema, što bih ja rekao trule daske pa ima i zdravih dasaka, ne u cjelini uzev, oni kažu gore nego ja 2003. u cjelini uzev, ponavljam, ostaje pogođen sistemskim nedostatcima. Vi znate šta su sistemske bolesti u vladavini prava i ko je za to kriv. Opozicija može biti bolja ili gora, nažalost manje je dobra nego što bih ja želio da vidim u interesu države, dio sam toga, ali vlast mora ovo riješiti. Nema raskršća. Ova zemlja ako se odluči da preispitujemo sa Evropskom unijom, neće dobro proći, ni vlast neće dobro proći. Evo, predsjedniče Vlade, da odmah kažem što ću glasati i daćemo više od 2/3 /prekid/ predloga. SDP će glasati ombudsmana kojeg je predložio Milo Đukanović, a ubijeđen sam da ćemo postići više od 2/3 za njega ovdje u Parlamentu i pokazati kako kad imate dobar predlog nikakav problem nemamo da glasamo. Znači, Bjekovića ćemo glasati i imaće više od 2/3 u ovom Parlamentu, a predložiće ga Milo Đukanović. Znači, nemamo nikakvih problema od koga dolazi predlog kad je dobar predlog. Predložio ga bilo ko, mi ćemo glasati. Evo vam dokaz da smo dio dogovora oko kvaliteta, ali ono što i Vi i ja znamo da nam je predlagano i prije i sada, ti su prije da se pridruže tužiocu kao okrivljeni, /upadica/ poslije saslušanja ćemo vidjeti. Znači, pitali ste me, dobili ste odmah direktan odgovor. Glasaćemo Sinišu Bjekovića, a ubijeđen sam i mnoge kolege iz opozicije. Imaće 2/3 u Parlamentu.

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 13:46:55)

Poslaniče Krivokapiću,

Non - paper, odnosno nezvanični dokument Evropske komisije, kao i svaki sličan dokument možemo posmatrati sa pozitivnom i negativnom prezumpcijom, jer on uvijek obuhvata i napredak i preostale obaveze, odnosno izazove. On je zapravo dokumentovana procjena stanja koja ima svoju dinamiku i kontinuitet i zato ga treba čitati u cjelosti, a ne samo ono što neko želi da vidi, a posebno da čuje. Jer, da je tako čitanje moguće i da od njega ima vajde, onda bih ja čitao o rezultatima i napretku a ignorisao izazove i nedostatke i tako u ćorsokak. Ne. Mi u Vladi na ovaj non paper gledamo pozitivno i ocjenjujemo da je njime konstatovan jasan napredak u oblasti vladavine prava, ali istovremeno sa punom pažnjom i odgovornošću analiziramo svaki segment djelovanja u kojem nijesmo dobili pozitivnu ocjenu. Da ne zaboravim, posebno ne stoji Vaša teza o suštinskom nazadovanju koja se u dokumentu nigdje i ne spominje, a dali ste joj i status dijagnoze. Naravno, na to imate pravo.

Šta zapravo prepoznaje ovaj dokument? U najkraćem se može ilustrovati kroz ocjene o napretku upravo u ključnim oblastima, dakle, ocjene iz dokumenta. Radilo se na rješavanju preostalih izazova naznačenih u Izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru za 2019. godinu i zaključcima Savjeta Evropske unije od 18. juna 2019, naročito u ključnim oblastima: slobode medija, borbe protiv korupcije i trgovine ljudima.

Sljedeće, snažnije učešće Crne Gore u međunarodnoj policijskoj saradnji rezultiralo je uspješnim operacijama protiv kriminalnih grupa kako u zemlji, tako i u inostranstvu. Vi ste u jednom trenutku, ovako u slobodnom obrazloženju, rekli da se kriminalci hapse van Crne Gore ali ne u Crnoj Gori. Dakle, uspostavljen je početni bilans ostvarenih rezultata u pogledu istraga, krivičnih gonjenja i pravosnažnih presuda u predmetima korupcije na visokom nivou. Da idemo i detaljnije: prepoznaju se konkretne aktivnosti za smanjenje broja zaostalih predmeta u sudovima, nastavak snaženja i promocije alternativnog rješavanja sporova, ponavljanje pozitivnog trenda po pitanju izvršnih predmeta, poboljšanje kapaciteta Ombudsmana za postupanje po pritužbama i kvalitet i vidljivost njegovog rada. Prepoznati su naponi Crne Gore na zakonodavnom planu u medijskom sektoru. Ponovljena je pozitivna ocjena u otvorenosti vlasti po pitanju LGBT prava. Konstatovano je da se razvija inicijalni bilans rezultata u domenu borbe protiv trgovine ljudima. Konstatovane su mjere koje je Crna Gora preduzela po pitanju stvaranja uslova za formiranje zajedničkih istražnih timova kroz izmjene zakona. Konstatovan je nastavak aktivne saradnje sa Eurožastom. Ponovljena su pozitivna zapažanja u dijelu međunarodne policijske saradnje, kao i ocjena o trendu rasta zaplene droga.

Dakle, poslaniče Krivokapiću, ukoliko u navedenom ne vidimo ocjene koje govore u prilog o napretku Crne Gore u sistemskim pitanjima, onda se ne želi prepoznati realnost i to je zbilja razlog za zabrinutost, ali ne povodom non papera, nego povodom unutar naših slabosti da prihvatimo realnost i činjenice kakve god one bile. Pored ovoga što sam istakao, na ruku nam ide i rječnih brojki koje potvrđuju da postoji bilans ostvarenih rezultata u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, što su dva ključna privremena mjerila u poglavljima 23 i 24. S tim u vezi, ukupno 267 javnih funkcionera podnijelo je ostavku ili su razriješeni funkcije nakon mišljenja i odluka Agencije za sprečavanje korupcije (230 ostavki i 37 rješenja). Zbog kršenja antikorupcijskih zakona, podnijeto je skoro 2.000 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka u ukupnom iznosu novčanih kazni od skoro pola miliona eura.

Kada govorimo o represiji, Specijalno državno tužilaštvo do danas je podiglo optužnice za koruptivna krivična djela zbog štete po državu u vrijednosti od 100 miliona eura, što je u jednom dijelu rezultiralo već pravosnažnim presudama protiv visokih funkcionera. Podsjetiću da je Vlada ispunila sva privremena mjerila iz svoje nadležnosti u poglavljima 23 i 24. Dakle, da ponovim, poslaniče Krivokapiću - Vlada je ispunila sva privremena mjerila iz svoje nadležnosti u poglavljima 23 i 24, odnosno u kontinuitetu ih ispunjava. Vaše obrazloženje uglavnom u pogledu nedostataka i slabosti se nije ticalo /prekid/ vlasti, govorili ste o sudstvu, ja bih rekao, evo da budem slobodan, i

o Parlamentu.

Podsjećam da je u ovom domu, na predlog Vlade, usvojeno preko 70 reformskih zakona u oblasti vladavine prava kako bi se stvorili neophodni uslovi za nesmetan rad institucija, u prvom redu Tužilaštva i Agencije za sprečavanje korupcije. Sve ovo naravno ne znači da ne ostaju nedostaci i izazovi, kao što sam rekao. Upravo tome i služe ovakvi dokumenti i mi ih vidimo kao uput šta i kako dalje, ali i kao potvrdu zrelosti u budućim fazama sprovođenja reformi.

Ponoviću i danas da u Evropsku uniju ne ulazi Vlada, već cijelo društvo, a na putu do članstva svaka grana vlasti treba da snosi svoj dio odgovornosti. Zbog toga i stoga i Vi preuzimate dio koji Vam kao poslaniku pripada. Zbog toga sam rekao onu prethodnu ocjenu. Biću slobodan da ocijenim da obrazloženje pitanja koje ste postavili na ovu temu ne odražava niti ono čemu kao poslanik i političar težite, niti iskazuje Vaš politički i funkcionalni potencijal. Jednostavno od Vas se očekuje i više i drugačije. Zato pokrenite konkretne aktivnosti na jačanju skupštinskog dijaloga, koji će dovesti do izbora Vrhovnog državnog tužioca, izbora članova Sudskog savjeta, unapređenja pozicije i odgovornosti Tužilaštva u okviru sistema, nastavka jačanja kredibilne uloge Agencije za sprečavanje korupcije. To je u isključivoj nadležnosti Skupštine i vidi se jednako kao i ono u nadležnosti Vlade kroz non paper Evropske komisije na koji se pozivate. Nije dobro kada su u Parlamentu na ovako ozbiljnoj temi koristi floskula "zarobljena država".

Dakle, ohrabрили ste me spremnošću da se na ovim pitanjima o kojima sam govorio, a koja su u izvornoj nadležnosti Parlamenta, vlast i opozicija nađu za istim stolom i pronadu adekvatna rješenja da bi otklanjali sistemske nedostatke o kojima ste Vi govorili, poslaniče Krivokapiću. Pročitajte detaljno ili non paper ili Izvještaj Evropske komisije. Nigdje ni na kojem mjestu se za Crnu Goru ne govori da je zarobljena država. Takve ocjene nema, poslaniče Krivokapiću, niti će je biti ako mi budemo radili svoj posao.

Kada govorimo o nagoveštajima i eventualno novom pristupu Evropske unije, za sada smo na terenu predloga jedne države o kojem je tek pokrenuta diskusija među ostalim državama članica i vidjeli ste kako se to juče završilo. Još uvijek je rano govoriti o mogućim uticajima pojedinačnih inicijativa na pregovarački proces u Crnoj Gori. Znajete da nemamo bojazni od bilo kojeg modela i pristupa politici proširenja ukoliko je takav pristup zasnovan na ostvarenim zaslugama i ukoliko u prvi plan stavlja kvalitet reformi.

Uvaženi poslaniče Krivokapiću, korektno bi bilo da i Vi, a ne samo predsjednik Vlade, javnosti saopštite da se Evropska unija već duže vrijeme suočava sa problemima koji zahtjevaju u unutrašnju konsolidaciju i da je to činjenica koju svi vidimo, kao i da mnoge ugledne članice Unije ne kriju da je Crna Gora zbog ostvarenog rezultata lider u procesu pristupanja, što nije nečiji subjektivni osjećaj već činjenično stanje koje se ogleda u lako mjerljivim rezultatima. Kažite i Vi javnosti da je Crna Gora najviše napredovala u pregovorima, koji su, kao što znate, vođeni po najstožijem modelu do sada, fokusiranom na najzahtjevnija poglavlja 23 i 24. Ono što je radila Hrvatska u završnoj fazi vladavine prava je "mlijeko i voda" u odnosu na uslove i kriterijume po kojima smo mi otpočeli pregovore sa vladavinom prava u centru čitavog procesa. Kažite da ste u tom procesu, koji danas osuđujete i kritikujete, makar pola vremena i Vi lično učestvovali kao šef najviše grane vlasti. Naravno, to veoma cijenim i poštujem.

Zaključujem jasnim uvjerenjem da Vlada neće Crnu Goru dovesti do nazadovanja u vladavini prava, a Vas i Vaše kolege još jednom pozivam da pokažete potreban nivo odgovornosti i pređete na konkretno djelovanje. Nemojte da građanima dajemo lažnu sliku i plašimo ih prestankom interesa Evropske unije za proširenje, zaustavljanjem pregovora zbog navodnog izostanka rezultata na strani Crne Gore i promovisanja alternativa procesu integracija, već da zajedno nastavimo reforme i rezultatom i još snažnijom dinamikom skrenemo pražnjuna na sebe i ukažemo da je za Crnu Goru Evropska unija jedini put i jedini izbor.

Uvaženi poslaniče, naši rezultati neće nikada biti povod za bilo kakvo zaustavljanje procesa pristupanja, a trenutni izazovi i promišljanja u okviru Unije ne utiču na našu punu posvećenost nastavku reformi. Umjesto pesimističnog tumačenja non papera i trošenja energije na /prekid/ sebe i svoje iskustvo u dalji napredak i razvoj zemlje. Tu priliku imamo i nemojmo je propustiti. Hvala na pažnji.

Pravo na kometar, poslanik Krivokapić.
Izvolite.

RANKO KRIVOKAPIĆ (20.11.19 13:57:13)

Gospodine Markoviću, Vlada nije konkursno tijelo, nego političko tijelo koje je partija delegirala, izabrala i koalicija i Vi nijeste tu, a ja bih Vas možda izabrao i na konkursu, ali Vas je tu postavila partija kao drugog čovjeka partije. Vi politički odgovarate za stavove vaše partije o preispitivanju odnosa sa Evropskom unijom. Nijeste odgovorili na to pitanje koje će Vas pitati o Evropskoj uniji. Vi bar znate koliko sam ja morao pričati pozitivnih istina, a ćutati o negativnim istinama o Crnoj Gori. Vi bar znate i kako smo došli do NATO-a i u kojim okolnostima. I sada ne govorim nego koliko mogu ... istine. Da je to što Vi kažete sve tako, neka Evropska unija to napiše i ja ću reći da je to istina i potpisati, ali nije tako. Citirao sam Vam, Vi znate da čitam. Neđe se davno jedan liberal našalio da nisam pametan, nego da mnogo čitam. To mu je bila teza i mislim da je u pravu - nijesam pametan ali čitam mnogo.

Oko korupcije, njih ne interesuje jesmo li uhvatili četiri babe, šest odbornika i onoga ko nam se politički ne sviđa jer smo počeli da sudimo, njih to ne interesuje. Interesuje ih Kalić, koji je osuđen u Njemačkoj, interesuje ih Šarić, koji je napunio Italiju narkoticima. Kako smo to osudili? Tako da smo Kaliću već isplatili tri i po miliona. Strpajte mene u zatvor za tri i po miliona pa ću i ja da sjedim u zatvoru potpuno nevin, sa punom sviješću. Ja ću čitati ovo što Vi kažete da ste uradili, pa Vas hvaliti. Za te tri i po miliona ću Vas hvaliti znate koliko. Znači, oni to vide. Oni vide spregu organizovanog kriminala i to jasno kažu. Uspostavljen je početni bilans posle sedam godina ostvarenih rezultata povodom istrage, krivičnih postupanja i pravosnažnih presuda u predmetima korupcije na visokom nivou. Ja čitam njih. Mislite li da mi je mило što je to tako? Da se ja pitam što će napisati, ja bih rekao da napišu da je Crna Gora savršena. Ali ne pitam se i onda moramo rješavati problem. Kad su nas već uvatili, što bi se reklo, dajte da rješavamo problem. Nema više odlaganja. Vi znate, a i ja znam bar djelimično koliko znate, a rekli su mi koliko znate ovi naši prijatelji sa strane - znate puno o svemu ovome. Dajte da to rješavamo. Vi ste predsjednik Vlade, drugi čovjek DPS-a - ovo više ne može trpjeti odlaganje.

Francuska kaže da je frustrirana Crnom Gorom i Srbijom. Francuska to kaže, a Francuska je jedina zemlja, od skora će biti u Evropskoj uniji i član Savjeta bezbjednosti i nuklearna sila, sa dovoljno kapaciteta da ima globalni uticaj. Nova evropska komisija je rekla da će se baviti geostrateškim pitanjima. Mi smo geostrateški porozni zbog kriminala. Zato se oni bave nama. Oni hoće da građani Crne Gore osjete napredak u integracijama, ne osjećaju. Oni kažu, Francuska kaže. Ne vjerujete Francuskoj, ja joj vjerujem, kaže da građani Crne Gore ne osjećaju benefite, a da su frustrirani građani Evropske unije zbog nas. Kažu, Srbija i Crna Gora, imenom i /prekid/ zarobljena država, neće da Vam kažu vjerovatno i Vas drže u sljepilu kao predsjednika DPS-a. Njega, Tita i Vas drže a da ne znate. Znači, zarobljena država nije moj termin, u stvari jeste moj termin, ali je postao zvaničan termin. Imate ga u strategiji Evropske unije za Zapadni Balkan. Ako Vas interesuje ko su te zemlje, vjerujte Fridom Haus, znate ko je Fridom Haus znate dobro kao i ja, na američkom je budžetu pa ih možete pitati da li je ta ocjena doživjela neku negativnu konotaciju - imenom i prezimenom kažu da su Milo Đukanović i Vučić zarobili svoje države. Znači, imate sve tu sklopljeno. Što diplomatski rječnik ne proziva imena nigdje, ne piše ovdje nigdje imena, piše Duko Knežević, piše šverc duvana u Americi od 20 tona, ne pišu nigdje, politički učesnici se ne pišu u ovakvim izvještajima, znamo metodologiju pisanja. Ali opet stavimo po strani.

Vi znate šta je motiv SDP-a - da se to riješi. Mi ne beremo jeftine političke poene. Mi nikada nismo na ničijoj nesreći zarađivali, a pogotovo ne Crne Gore. Vi to dobro znate. Nismo vodili nikada politiku prvo partija pa država, nego prvo država pa partija. To vam kažem u oči, a Vi to znate. Ovo je naša briga, propustili smo momentume, promijenili su se okolnosti. Vaše odlaganje i bježanje od toga što ste morali da uradite je nas dovelo u situaciju da ćemo biti upakovani gore nego što smo bili prije deset godina. Mi smo 2012, 2014. da smo riješili kriminal, mogli ući u Evropsku uniju. Vi znate kako smo uhvatili momentum oko nezavisnosti, propustićemo ga oko

Evropske unije i već smo ga propustili. Tu čak nije više bitno kako će stvari stojati, kasno ćete raditi kao loši đaci. Kad idete na popravni, možete znati za 5 ali nećete dobiti 5. Ovo je popravni za Crnu Goru. Pala je na ispitu. Nije za sedam godina završila osnovnu školu, pa će sada ponovo da ide u osnovnu školu sa Srbijom, sa mnogo težim kriterijumima. Sačekaćemo do maja i Vi i ja, sačekaćemo Samit u Zagrebu, Vi ćete biti tamo, nadam se, da se ustanovi nova politika ka Balkanu, pa ćemo sačekati zajedno.

Ovo su naša realna očekivanja znajući dijagnoze od prije. Ovo se može rješavati. Završavam sa tim. Hvala Vam na prekoračenju. Ništa nije u rukama Vlade i ove države DPS, jer rekao sam potpredsjednik mi je svjedok - ne boje se sudije i tužioci zakona i Ustava, boje se partije. Bilo to dobro ili loše, iskoristite da to bude dobro. Ja znam da je loše, ali iskoristite da to bude dobro. Ako se već ne boje Ustava i zakona, neka se boje partije. Neka partija riješi problem kao mnogo puta do sada. To nije dobro za državu na duži rok, na kraći rok neka da rezultate. Dajte riješite vladavinu prava da bi ovaj narod uživao u blagodeti Evropske unije. Ako to riješimo, mi ćemo biti u Evropskoj uniji. Ako to ne riješimo, najveću cijenu će platiti građani, a poslije njih vi. Tužiocu sam više puta rekao kad je bio, nema potrebe Vama da govorim, njemu sam rekao, da su tražili kod posljednjih izmjena Ustava da stranci budu tužioci u Crnoj Gori. Ako oni ne mogu da rade svoj posao, doći se izmjene Ustava gdje će stranci dijeliti pravdu u Crnoj Gori, a to je poniženje za Crnu Goru. Sve sam uradio da do toga ne dođe i dalje ću raditi da do toga ne dođe, ali nemojte misliti da u globalnom razigravanju, kakva će biti nova komisija rekao sam Vam, tu su, rekla je da će biti geostrateška Vlada. Će se slonovi tuku, ovakve male gazele kao mi stradamo. Ovako male gazele kao mi znaju biti ugažene. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:03:55)

Premijer Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 14:04:01)

Možemo mi ovdje, poslaniče Krivokapiću, na ovim detaljima i finesama se nadgornjavati oko kvaliteta naših politika pojedinačnih. Da li je vlast dobra ili nije dobra, da li je DPS progresivan ili nije progresivan, da li je ograničavajući ili neograničavajući faktor - to je tema koja traje i koja će trajati. Ali na ovako važnim i suštinskim pitanjima, barem Vi ne bi trebali da imate nikakvu dilemu, da ovaj non paper nije nastao kao dokument zbog problema na Zapadnom Balkanu i zbog procesa proširenja. Non paper je nastao kao strateški dokument i kao povod za rješavanje krupnih pitanja koje stoje pred Evropskom unijom, a koja su i pitanja Evropske unije i ona koja se dotiču Evropske unije globalno.

Dakle, to su ozbiljna i teška pitanja koja prouzrokuje Bregzit, koja nijesu samo politička i ekonomska, nego i neka druga pitanja. To su ozbiljna pitanja opstanka izazova i potencijala Evropske unije u odnosu na globalna ekonomska kretanja koja se direktno uzrokuju trgovinskim sukobima, sukobima danas globalno. To su, takođe, ona teška pitanja koja proizilaze iz migrantske krize, koja su dovela do ozbiljnih razlika unutar Evropske unije, članica Evropske unije kako tom pitanju odgovoriti. Baveći se posljedicama, baveći se bezbjednosnim rizicima i prijetnjama, ali problem je mnogo veći. On je došao i uselio u Evropsku uniju, a Evropska unija traži odgovor da ga eliminiše kao uzrok i posljedicu, naravno i funkcionalnosti same Evropske unije. U jednom takvom kontekstu politika proširenja, bez obzira na naš interes, ne može biti prioritetna politika iako je mi smatramo ključnom politikom. Ne ključnom politikom zbog toga da bi Crna Gora i Srbija postale članice Evropske unije, sutra Makedonija, Albanija, moguće i Bosna i Hercegovina, nego zbog toga što je to politika koja omogućuje jedinstvenost evropskog kontinenta i njegovu sveukupnu stabilnost. To je politika proširenja. Nije politika proširenja integracija Crne Gore i Srbije u Evropsku uniju, nego integracija Zapadnog Balkana u jedinstveni evropski prostor, koji je ugrožen i koji se onemogućava i onemogućava se interesima trećih strana. Naravno, i trka za prestižom, globalnim prestižom. Dakle, to su razlozi za non paper.

Što se tiče Crne Gore i mene kao predsjednika Vlade, mi ćemo prihvatiti onaj non paper

onakav kakav danas /prekid/ o njemu, jer on ne ukida šanse Crnoj Gori nego daje joj priliku. Daje joj priliku zbog toga da ne čekamo godinu dana da zatvorimo Poglavlje 8 iako smo uradili sve i mi u Crnoj Gori u vlasti, drugi akteri koji ispunjavaju uslove po tom osnovu i naravno Evropska komisija. Taj dokument govori o zaslugama. Taj dokument govori kada napravite rezultat on će se verifikovati. I ne samo što će se verifikovati rezultat, nego ćete uživati benefite toga rezultata što nije dosadašnji princip i model, jer te benefite ćete tek uživati kada postanete punopravna članica Evropske unije.

Dakle, ovaj model nije model koji treba da nas zabrine. On treba da nas zabrine u smislu bržeg dogovora oko njega da bi se riješila ova krupna pitanja koja će biti važna za nas i za evropski kontinent u cjelini. Crna Gora želi Evropsku uniju kao snagu, moćnu državu ne državu koja će se baviti posljedicama, nego državu koja će uticati na procese i sprečavati da do posljedica ne dođe. Danas se Evropska unija zbog svojih funkcionalnih slabosti bavi posljedicama, a ne utiče na globalna kretanja u mjeri u kojoj joj to pripadaju. Zbog toga smo veoma rezervisani na sve inicijative koje nas u ovom osjetljivom trenutku za evropski kontinuitet, za međunarodnu politiku tjeraju u neke inicijative i promocije tih inicijativa bez dijaloga, i bez ponude, i bez argumentacije. Neće Crna Gora da učestvuje u nametnutim inicijativama iako želi da razgovara o svakoj inicijativi, ali Crna Gora mora biti partner. Crna Gora mora biti pitana, mora biti pitana na ekspertskom nivou, a na kraju odlučiti na političkom. Nije to samo pitanje non papera i ocjene o sistemskom napretku. Govorili ste o nedostacima u sistemskom napretku. Jedan od sistemskih nedostataka je i nefunkcionalnost Parlamenta. Dozvolite mi, pošto ste bili veoma kritični prema Vladi, ja Vam kažem da je Vlada uradila sve, ali 'ajmo, kao što to ima običaj poslanik Knežević da kaže, da se kladimo. Danas objavite u Parlamentu, opozicija objavite da više nema bojkota ni djelimičnog bojkota. Danas objavite da ćete za 15 dana uraditi i usvojiti pretpostavke o izbornom zakonodavstvu oko kojeg nema spora, to znamo vi ja, nema spora. Imamo jedan od najboljih zakonodavstava, imamo preporuke OEBS-a i ODIHR-a jasno definisane, samo treba da ih ugradimo. Zna li da će biti Crna Gora nakon toga pored svega ovoga o čemu Vi pričate? Top država u procesu integracija. Bojkot nas je vratio godinu dana unazad, a iza toga bojkota stoji opozicija. To su činjenice, poslanice Krivokapiću.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:10:04)

Hvala Vam.

Sada prelazimo na sljedeće pitanje. Riječ ima Ervin Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (20.11.19 14:10:15)

Poštovani predsjedniče Skupštine sa saradnicima, poštovani predsjedniče Vlade, članovi Vlade, kolegice i kolege poslanici, dragi građani, poštovana dijasporo,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, postavio sam pitanje predsjedniku Vlade gospodinu Dušku Markoviću:

Da li Vlada, odnosno ministarstva planiraju da poboljšaju zastupljenost Bošnjaka u kadrovskoj i programskoj strukturi Javnog servisa Crne Gore?

Na početku odmah da budem jasan. Naravno da ne želim da se miješam u uređivanje kadrovske i ostale programse politike Javnog servisa, ali sam svjesno iskoristio institut Premijerskog sata da skrenem pažnju cjelokupnoj javnosti da promoviramo one vrijednosti koje su temelj našeg društva. To su: zajedništvo, tolerancija, multietnički i multivjerski sklad, odnosno bogatstvo različitosti našeg naroda. Taj ispit svi moramo da položimo, ne samo poslanici, ne Vlada, već i rukovodstvo Javnog servisa i svi građani Crne Gore. Iskoristiću priliku svakako da pohvalim Vladu na postignutim rezultatima, ali isto da ohrabrim da još snažnije radite na afirmaciji onih vrijednosti koje promoviraju suživot, jer to su temeljne vrijednosti naše domovine.

Crna Gora je prepoznata kao multietnička i multivjerska pozitivna atmosfera u regionu i šire i treba da nastavi u onom pravcu, pravcu kao i druge moderne evropske države, da jača taj pravac

vrijednosti multinacionalne zajednice. Svakako moramo na našem evropskom putu i uvažiti preporuke iz izvještaja Evropske komisije, posebno kad se radi o okvirnim konvencijama zaštite prava manjina gdje se potcrtala važnost da manjine treba da budu implementirane u svim porama našeg društva. Smatram da je emitovanje programa na jezicima manjinskih zajednica, ne samo Bošnjaka nego svih ostalih manjinskih zajednica, početak, odnosno možda i temeljni uslov za otvaranje svih drugih prava koja sljeduju manjinske zajednice. Sada dolazimo i do onoga krucijalnog, po mom mišljenju, o značaju Javnog servisa. Mislim da Javni servis treba da bude možda i ključni promoter očuvanja identiteta nacionalne samobitnosti svih naroda, odnosno da promoviramo bogatstvo različitosti naše države. Moramo da učimo našu djecu toleranciji, zajedništvu, ljubavi prema državi Crnoj Gori, domovini koju su gradili, gradiće i grade svi građani Crne Gore, bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost. Signal Javnog servisa najbrže stigne i na sjever, i na jug i u srednji dio Crne Gore. To obavezuje uređivače nacionalnog servisa i daje im veliku odgovornost da promoviraju toleranciju i razumijevanje među nacionalnim zajednicama. To se najbolje radi kroz kvalitetne medijske svakodnevne programe, afirmišući sve kvalitetno čime Crna Gora raspolaže, a to je ovo bogato nasljeđe Crne Gore i zato ne treba biti mnogo pametan. Promovišimo bogatu kulturu naših naroda, književnost, umjetnost, arhitekturu, običaje, tradicije, pa i vjeru. Svakako mislim da treba na tim programima promovirati istaknute pojedince i one organizacije koje pripadaju korpusu toga naroda. Ne mogu a da ne upozorim sve nas, znamo koji je značaj multikulturalizma u Crnoj Gori, ali plašim se da sastav Savjeta Radio televizije Crne Gore, odnosno menadžmenta ne može postići željene rezultate. A željeni rezultati su oni koji treba ne samo da zadovolje manjinske nacionalne zajednice, treba da zadovolje cjelokupno crnogorsko društvo na našem putu ka Evropi. I na početku sam naglasio da imamo veliku odgovornost i mi poslanici, odnosno zakonodavni organ. Možda je i prilika da sve nas pozovem ovdje da pokrenemo inicijativu izmjene zakona ili kroz već radni odbor 4, koji se bavi medijskim zakonima, da radimo na izmjenama tih zakona i da ne budemo gluvi na sugestije nacionalnih vijeća /prekid/ upozoravaju na način formiranja, odnosno izbor članova Savjeta Crne Gore, Nacionalnog Savjeta Crne Gore.

Ono što treba svi da sva nacionalna vijeća, neko je izabrao, dao im je povjerenje da zastupaju njihova prava. E onda moramo i mi uvažiti njihove sugestije, a ako poslušamo njihove sugestije i izmijenimo Zakon u tom pravcu, sigurno ćemo imati pozitivniju zastupljenost manjina i u programskoj i u kadrovskoj strukturi Crne Gore. Zato još jednom kažem, a iskoristio sam ovaj premijerski sat da sve nas još jednom podsjetim da ovu divnu državu ne dijelimo ni po jednom načinu. Imamo toliko zajedničkog i toliko kvaliteta i to je ono što treba da nas vodi i što treba da čuvamo za buduće generacije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:16:20)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 14:16:31)

Poštovani poslanice Ibrahimoviću,

Odgovor na vaše pitanje otvara kontekst sagledavanja teme koja je vrlo afirmativna za Crnu Goru, a to su međunacionalni, međuvjerski odnosi unutar crnogorskog društva. Kako i sami ocjenjujete, Crna Gora je jedinstven primjer multinacionalnog i multivjerskog sklada, a društvena kohezija te vrste predstavlja i danas čvrstu osnovu sveukupnog napretka Crne Gore.

Da podsjetim da tradicija dobrih međunacionalnih i međuvjerskih odnosa seže u epohu nakon Berlinskog kongresa i u vrijeme donošenja Ustava Knjaževine Crne Gore iz 1905. godine, kada je naša zemlja kao ni jedna druga država u okruženju institucionalizovala odnose sa vjerskim zajednicama i uspostavila mehanizme državne zaštite pripadnika manjinskih naroda. U dinamici izazovnih društvenih okolnosti, uspjevali smo da u kontinuitetu unapređujemo međunacionalne i međuvjerske odnose i obogaćujemo njihov sadržaj. Crna Gora kao građanska država Ustavom je

proklamovala posebne mehanizme zaštite manjinskih prava koji svoju garanciju zadobijaju ne samo kroz krovni pravni standard, već po dubini kroz djelovanje državnih organa i institucija. Danas se u Crnoj Gori zaštitom prava i unapređenja položaja manjina, i to pod okriljem države, bave državni organi u nekoliko najznačajnijih institucija i tijela - od Ministarstva za ljudska i manjinska prava, preko Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina do posebnih savjeta i tijela manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. I ne manje važno, budžetom Crne Gore na godišnjem nivou se za funkcionisanje ovih institucija i realizaciju brojnih programskih aktivnosti opredjeljuje preko pet miliona eura. Ilustracije radi, u mandatu ove vlade preko Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava realizovano je 386 projekata čija vrijednost iznosi skoro dva i po miliona eura. Centar za razvoj i očuvanje kulture manjina svakogodišnje opredjeljuje više od 300 hiljada eura, a nacionalni savjeti dobijaju 600 hiljada eura na godišnjem nivou. Vlada je u julu ove godine donijela Strategiju manjinske politike 2019-2023. godina, koja znači nastavak afirmacije multikulturalnog bogatstva Crne Gore uz očuvanje i promociju identiteta manjina. Ove činjenice jasno ukazuju na stepen posvećenosti države Crne Gore, zaštiti i unapređenju pripadnika brojčano manjih nacionalnih zajednica.

Uvaženi poslaniče, kao što vidimo, samo jedan od mehanizama zaštite i afirmacije manjinskih naroda i zajednica je i pravo na informisanje na jezicima manjinskih nacionalnih zajednica. Razumijem Vašu motivaciju da otvorite ovu temu, kao i poslaničku obavezu da našim građanima približimo svako pitanje od njihovog zajedničkog interesa. Međutim, Vlada nema nadležnosti u oblasti donošenja odluka, kreiranja programskih sadržaja, niti kadrovske politika Javnog servisa. Posebno je Zakonom o nacionalnom javnom emiteru i internim aktima Radio televizije Crne Gore demokratski učvršćena njena nezavisnost uređivanja programa, određivanja sadržaja i vođenja kadrovske politike. S druge strane, Vlada obezbjeđuje nezavisno i, rekao bih, izdašno finansiranje Radio Televizije Crne Gore u skladu sa zakonom. Budžet Javnog servisa uvećali smo gotovo za 20% u odnosu na 2018. godinu i iznosiće skoro 15 miliona eura. Takođe, Vlada je posvećena i ostvarivanju odgovarajućih pretpostavki za profesionalizaciju medijskog prostora, njegovo unapređenje, te podsticanje medijskog pluralizma. Kao što vidite, nadležnosti Radio Televizije Crne Gore imaju najveći stepen političke, institucionalne i finansijske nezavisnosti. Postoje obaveze Javnog servisa o programskoj zastupljenosti svih subjekata društva, te u tom kontekstu i prava na zaštitu identiteta nacionalne samobitnosti svih naroda u Crnoj Gori. Radio Televizija Crne Gore dužna je da proizvodi i emituje programske sadržaje koji promovišu multikulturalnost, multietičnost i multivjerski karakter Crne Gore, sadržaje koji doprinose poštovanju i ostvarivanju koncepta građanskog društva. Na taj način ostvaruju se pretpostavke za djelovanje usklađeno sa međunarodnim standardima koje pominjete u obrazloženju pitanja. Sa svoje strane Vlada je, shodno aktuelnoj reviziji medijskog zakonodavstva i usklađivanju sa međunarodnim standardima, nedavno utvrdila Prijedlog zakona o Radio Televiziji Crne Gore, koji je utemeljen na najvišim garancijama političke, institucionalne i finansijske nezavisnosti Javnog servisa. Sada je stvar u rukama Parlamenta. Ovaj zakonski predlog je u trostrukom ekspertskom monitoringu Savjeta Evrope i Evropske komisije ocijenjen kao u potpunosti usaglašen sa standardima Savjeta Evrope. Čujem drugačije intonacije, posebno kroz rad posebnog odbora.

Poslaniče Ibrahimoviću, nema razloga da bez miješanja i komentaranja uređivačke i kadrovske politike ne istaknem i ne afirmišem da u programskoj aktivnosti Radio Televizije Crne Gore registrujem više emisija koje su namijenjene pripadnicima manjinskih nacionalnih zajednica. Neke od njih emituju se i na manjinskim jezicima, što je još jedna potvrda svega prethodno kazanog na ovu temu. Ti programi nijesu namijenjeni samo informisanju manjinskih naroda, već očuvanju njihove kulture, tradicije i istorije, pa se može kazati da programskom strukturom doprinose svojoj namjeni. Kazaću da i kadrovska politika zaposlenih u Radio Televiziji Crne Gore, saglasno pravilima, treba da se utvrđuje po jasno definisanoj zakonskoj proceduri, na osnovu javnog konkursa i uz kriterijume stručnosti, profesionalnosti i odgovarajućeg iskustva.

Na kraju, slažem se sa Vama, gospodine Ibrahimoviću, da u kontinuitetu treba unapređivati status pripadnika manjinskih zajednica i svih građana Crne Gore, jer je to preduslov društvene kohezije i prosperiteta naše zemlje u cjelini. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:22:40)

Hvala.

Poslanik Ibrahimović. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (20.11.19 14:22:45)

Prije svega da Vam se zahvalim na jednom iscrpnom odgovoru i kao što sam i u mojem izlaganju rekao da Vlada u kontinuitetu se bavi promovisanjem multikulturalizma. I rekao sam da ne želim da se miješam u uređivačku politiku, u samostalnost Javnog servisa, ali mislim da sam dovoljno objasnio o važnosti Javnog servisa.

Pozdravljam sva sredstva koja se ulažu. Mislim da treba i više da se ulažu zbog temeljnih vrijednosti, promovisanja svih vrijednosti odnosno bogatstva različitosti naših naroda. Ali, u razgovorima sa našim građanima sam primijetio da nisu zadovoljni radom Javnog servisa, nisu zadovoljni zastupljenosti nacionalnih manjina i ovdje je prilika i to da kažem. Izuzetno je značajno i to da promovišemo one programe koji će da zaustave sve ove zablude koje čujemo u ovom Parlamentu.

Naravno da ću pohvaliti ono što je dobro u Javnom servisu. Važno je i to, program koji je uradila gospođa Nada /prekid/ serijal o džamijama u Crnoj Gori. Lijepa je i emisija Mostovi, ali ponavljam, ne dajem sebi pravo jer nije mi struka da se bavim uređivačkim programom nacionalnog Javnog servisa, ali od ljudi čujem - da li se neko sjetio da uradi neku dramu o nekom liku iz manjinskih naroda. Imamo toliko pozitivnih primjera.

Kada pominjemo finansije, mislim da treba pomoći još jače. Svjedoci smo da nemamo dovoljno mjesečnika, a kamoli da razmišljamo o nekom časopisu koji bi nedjeljno izlazio. Moramo stići do svakog kraja, do svakog građanina u Crnoj Gori da pokažemo stvarni kvalitet Crne Gore. Potrebna nam je bolja međusobna konekcija, potrebno je da napravimo mozaik od svih vrijednosti i svih različitosti u Crnoj Gori ne samo zbog turističkih potencijala, nego zbog budućnosti naše djece.

Žao mi je, nije kolega tu, danas ću da čestitam Dan Sandžaka. Poštovani građani, zato pričam o značaju Javnog servisa, zato pričam o promovisanju, prije 75 godina 1943. u Pljevljima je osnovan Zamnos (Zemaljsko antifašističko vijeće narodnooslobodilačkog pokreta). Tada su stvoreni stubovi ove današnje Crne Gore. Tada su ti temelji stvoreni u Crnoj Gori i treba to građani da znaju. Ono što je pokrenulo te ljude tada, časne i poštene ljude, borba protiv fašizma, multikulturalizam, zajedništvo, tolerancija. O tome treba da pričamo. Prije 75 godina ljudi nisu razmišljali kao što danas neki razmišljaju. Zato vi, mladi ljudi, posebno treba što više da slušate i učite od onih ljudi koji poznaju struku, a vama iz uređivačke politike Javnog servisa evo tema. Pišite o tim časnim ljudima, objasnite mladim ljudima, objasnite kako se voli država Crna Gora. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:26:34)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 14:26:43)

Sasvim sam siguran da će ovo uređivački tim, odnosno Kolegijum Radio Televizije Crne Gore čuti i uzeti u kontest kreiranja svojih programskih politika. Ne znam koliko Vi gledate, a ja uspijevam, posebno u jutarnjim satima, da nešto ugrabim. Mislim da se tu par stvari promijenilo u pozitivnom pravcu. Vidim da je dosta priloga sa prostora u kojem pretežno žive manjinski narodi i to dobrih priloga koji se ne tiču samo i kulture i tradicije, nego i uslova života, ograničenja koja su na tom prostoru prisutna da bi ti ljudi živjeli bolje i kvalitetnije i da se ne bi oseljavali.

Zaista sam registrovao da je sada taj novi mladi tim koji tamo očigledno prepoznaje i taj interes je više na terenu Pljevalja, Petnjice, Plava. Gledao sam skoro jedan odličan prilog iz Plava, Gusinja, Rožaja, Tuzi. Zaista ima odličnih priloga koji nam daju sliku svega ovoga o čemu smo pričali danas, šta je to ključno i opredjeljujuće biće države Crne Gore, koliko je ono važno za njenu stabilnost i napredak, takođe, govoreći o tradiciji, kulturi i doprinosu, ali i o njihovim potrebama. To je, takođe, važno. Mislim da Javni servis sada u tom smislu daje jedan doprinos, registrovao sam to. Možda je to samo početak, ali ako je i početak, odličan je početak.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:28:23)

Hvala.

Sada će pitanje postaviti poslanik Miodrag Lekić. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (20.11.19 14:28:30)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvažene kolege, predsjedniče Vlade,

Iako je moje pitanje dosta direktno centrirano, radi se o fenomenu stambene korupcije, ne kao apstraktan pojam nego kao udruženi poduhvat, kao realizovani poduhvat, želim da napravim dvije napomene. Prva bi bila da, bez obzira što nisam baš saglasan često sa Vašim odgovorima, a ne sumnjam da i Vi niste saglasni sa mojim pitanjima, odnosno stavovima, želim da kažem da vrlo cijenim što dolazite u Skupštinu. Mislim da dolazite i češće nego što predviđa Poslovnik. To je demokratski gest da se ovdje sučelimo i konfrontiramo. Nažalost, to baš nije manir iz vrha piramide. Mislim i dalje da pokušavamo da napravimo sistem podjele vlasti, ne uspijevamo, puno je teškoća i da ipak funkcionise u suštinskim stvarima sa nivoa vrha nomenklature, vrha piramide vlast. Tamo je komotnije otići, napraviti neki monolog u nekom studiju, Pinku ili Javnom servisu, pred nekim zaljubljenim pogledom novinara, režimskog novinara, ili na ovim nalickanim priredbama u Budvi koje organizujete povremeno, gdje šarmirate, ošamutite nekad, djeluje Budva progresivno, a nikad vam se ne desi da napravite jedan međunarodni skup u Bijelom Polju ili u Beranama đe se baš ne bi tako oduševili gosti.

Još jedna napomena. Želim da kažem da Parlament nije Hajd park da se mi takmičimo ovdje ko i kako govori, nego treba da bude mjesto inicijativa. Tako da moja intervencija danas ima dva dijela, jednu preciznu kvalifikaciju o ovome što je tema i inicijativa. Molim Vas da budete koncentrisani, ne sumnjam da ćete biti i na Vaš odgovor da li ćete pokrenuti inicijativu da preispitate ove eklatantne primjere stambene korupcije. U tom smislu, u drugom dijelu ću se osvrnuti na Vaš odnos.

Sada ne bih ulazio u pravni aspekt, ustavni aspekt iako sam naveo da je ta korupcija neustavna i nemoralna, daću kratak osvrt. Član 1 Ustava definiše Crnu Goru kao državu socijalne pravde. Član 8 definiše Crnu Goru kao zemlju u kojoj nema diskriminacije. Član 17 definiše Crnu Goru kao zemlju u kojoj su građani jednaki pred zakonom. Oko ove teme nisu jednaki i ima diskriminacije. To su dva različita kolosjeka. Većina građana ide prema banci, pita za kamatnu stopu, uslove i tako traži i dobija stan, a drugi dio povlašćeni ide prema Vladi i njenim lavirintima i komisijama da dobije stan nekom prečicom. Odmah da kažem i korigujem jednog vašeg člana Vlade, mislim da je predsjednik te komisije, koji je izjavio da su uvijek funkcioneri bili privilegovani - želim da to demantujem. Tvrdim, nisam istoričar tog vremena, četiri decenije funkcioneri sigurno nisu bili obespravljeni, to mogu da potvrdim, ali privilegovani nisu bili, nije bilo jednog funkcionera, mogu da saopštim određene njihove limite i da kritički govorim da nisu imali autonomiju mišljenja, da su bili ostrašćeni ideološki, ali niko nije dobio drugi stan, da ne govorim o trećem, o četvrtom. Dakle, biće antologijska izjava direktora Nacionalnih parkova, mislim da se zove gospodin Klica, koji se zgrnuo na pitanje novinara - Čekajte, Vi imate tri, četiri stambene jedinice? On se zgrnuo - Tačno, ali nemam ništa u Podgorici. To su kulminacije. Ne hvatam nikakvu okuku da nešto podvalim nekome. Prevršili ste svaku mjeru. Nije slučajno ogorčenje građana o tome. Nije slučajno da se bavi Evropska unija. Evropska unija šalje glasove da oni ne poznaju taj fenomen.

Znam da je to jedna razuđena materija, ona je nedovoljno i poznata. Vi ste opet, evo još jednom da Vas pohvalim ovdje, ne znam da li Vam se omaklo, bilo kako bilo napravili ste jedan demokratski gest i rekli ste na pitanje poslanika Rudovića da li bi odobrili spisak dobitnika stanova i Vi ste to uradili. To je bilo javno, transparentno, korektno. Evo, već duže vrijeme razne adrese, pa i moja malenkost tražimo od predsjednika prethodne Vlade da i on saopšti taj spisak. On se oglašava, mi ne uspijevamo da dobijemo od njega ništa, pa ni da li ima sa ovim biznismenom iz Palastine Rašidom firmu, da li plaća porez ili ne plaća. Da li slučajno, predsjedniče Vlade, evo da malo spustim potpuno loptu, da li Vi ne znate nešto o tome. Sad će neko reći - pa nije to tačka dnevnog reda, pa nije, ali obradovaćemo se ako nema ovu firmi sa ovim kriminalcem iz Palestine, obradovaćemo se ako plaća porez. Recite nam, dovoljno je iz kabineta da kažu - sve je u redu. Dakle, kod vas postoji nedodirljivost i tu je vaš limit bojim se, a evo dogovorićemo se i govorićemo još o inicijativama ove koje sam dao i koje daju drugi poslanici i građani.

Kada govorimo o preispitivanju, ja ne mislim nikakvu revolucionarnu stvar. Mislim da materija može da se razradi, da se odmah oduzme stan nekome ko je dobio četvrti, peti i pokrene postupak nekome ko je dobio stan pa ga odmah prodao. Dajte napravite prečicu, isplatite čovjeka u kešu. Zašto se pravi transakcija stana? To su stvari koje su krupne. To blamira i državu i ne slučajno se bavi Evropska unija svim tim.

Druga kategorija, ako je neko dobio objektivno, neka mu ostane stan i treća kategorija - neka se preispita, neka naprave kao za divlju gradnju legalizaciju. Fer je, nije revolucionarno, ali da se skine ta etiketa na kraju krajeva i od Vas i ovdje. Ja sam siguran da me intimno podržava neko ovdje sa lijeve strane. Ja sam siguran da tamo u vašoj Vladi ima ljudi koji nijesu regulisali stan, niti misle da dobijaju više nego što imaju drugi. Prema tome, ispada da je ovo tema aktuelna, prolazna, možda ćete tako tretirati. Ona je krupna, nije meni ovo specijalnost, imam ja drugih nekih i vokacija i interesovanja. Ali, morao sam da prema građanima reagujem da u smislu ovom kojem sam govorio aktuelizujemo ovo pitanje.

Dakle:

Da li ćete, predsjedniče Vlade, preduzeti konkretnu akciju preispitivanja i ukidanja neustavnih i nemoralnih odluka u partijsko-klanovsko-funkcionerskoj strukturi?

Ova sintagma zvuči malo agresivno, ali zaista postoji - klanovska, trgovačko društvo. Zašto recimo ne bi organizovali za nekog koalicionog partnera, za Bošnjačku stranku, Socijaldemokratsku stanku donatorsko veče kao DPS i poklonite mu stan? Ne možete novcem građana da to radite. Tu su elementarni pojmovi pobrkani. Nije to tako bilo, nije da i Vi ne pamtite neka vremena u Crnoj Gori kada je to bilo nezamislivo. Znači, ne radi se o građanima Crne Gore, koji rade u upravi, koji čekaju strpljivo čekaju da dobiju stan i treba da ga dobiju. Ali ovo čašćavanje, ovaj miraz koji pravite jer ste doživjeli vjerovatno vlast kao doživotni miraz ste /prekid/ norme, još jednom ponavljam i ustavne /prekid/

Dakle, predsjedniče Vlade, da li ćete podržati ovu inicijativu da se sve ovo preispita sa ovim modalitetima oduzimanje stana, legalizacije i ako ga neko zaradio na legalan način, neka mu je sa srećom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:38:50)

Predsjednik Vlade Duško Marković.
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 14:38:54)

Poslaniče Lekiću, na samom početku da otklonimo možda jednu nedoumicu, možda je prisutna i možda nije. O ovom pitanju se sada razgovara kao o novitetu u sistemu koji je

zloupotrijebljen i degradiran. Međutim, stambena politika u Crnoj Gori od strane Vlade i državnih organa postoji odavno, a Vi i ja je pamtimo takođe. Sami ste rekli i u jednom trenutku smo bili u istoj Vladi. Takođe se slažem da ta politika nije imala karakter i sadržaj današnjih propisa koji tu stambenu politiku definišu.

Sa druge strane, ipak se ne mogu složiti sa Vama da postoji zavjera kada je ova tema u pitanju protiv demokratije i same države, koja se ostvaruje kroz materijalnu pomoć zaposlenima za rješavanje stambenih potreba. Ja mislim da te zavjere nema, nema partijsko-klanovske-funkcionerske strukture, kako ste i sami rekli. Rekao bih da nema ni funkcionersko-klijantelističko-koalicione strukture koju ste takođe stavili u kontekst ovog pitanja ili nekom drugom sintagmom koju ste koristili. Ono čega ima jeste stambena politika koja je pokazala određene slabosti i nedostatke i ono što takođe postoji jesu demokratske institucije koje će se time baviti ili će se morati time baviti. Takođe, postoji predsjednik Vlade koji je objelodanio, kao što ste i sami rekli, tražene podatke ne zbog nekog ekskluziviteta i pritiska, nego zbog toga što su to bili inače javni podaci i zbog toga što mi je to zakonska obaveza. Ali istovremeno to je i prilika da svi evidentiramo slabosti i propuste i da pokušamo da rješavanje stambenih pitanja definišemo na način da on ne bude privilegija, već zaista kao rezultat potrebe. Bez obzira da li se radi o državnom službeniku ili o funkcioneru, tu se ne slažemo. U svim sistemima i u svim Vladama su se rješavale stambene potrebe funkcionera, vjerovatno u drugačijem postupku i na drugačiji način.

Dakle, tu sam, kao što ste i sami rekli, ne samo na ovom pitanju nego na svim drugim pitanjima da govorimo otvoreno o svemu, jer nemam šta da krijem. Naravno, uvijek imam potrebu da dosta toga kažem, nekada možda direktno i oštro pa to djeluje grubo i neprihvatljivo, ali nema razloga da mijenjam svoj pristup, jer i Vi niste nježni u saopštavanju Vaših stavova. Mislim da generalno to može da djeluje problematično, ali vjerujem da može suštinski da da veći doprinos nego da napravi zabunu ili prazan korak.

Dakle, želim takođe da Vas podsjetim, a pitali ste me, da li sam nešto preduzeo i da li sam spreman da preduzmem određene korake na ovom pitanju. Javnost je obaviještena, a vjerujem da ste i Vi to registrovali da je Vlada prihvatila inicijativu Savjeta Agencije za sprečavanje korupcije o potrebi sačinjavanja detaljne analize pravnog okvira, kojim je uređeno pitanje rješavanja stambenih potreba funkcionera, državnih službenika i namještenika radi predlaganja izmjena i dopuna relevantnih propisa. Ti propisi nisu ad hoc, kao što znate, Vlade, nego su propisi i Skupštine, dva zakona koji je možda ne ovaj saziv, nego neki drugi usvojila i odluka koje proizilaze iz tih zakona kako bi se ovo pitanje uredilo. Tragom navedene inicijative, izvršena je i preliminarna analiza pravnog okvira kojim se uređuje način i postupak rješavanja stambenih potreba funkcionera, državnih službenika i namještenika, kao i odluke Vlade kao pravnog osnova. S tim u vezi, prihvaćena je preporuka Agencije da se preispita i dopuni važeći okvir kojim je uređeno ovo pitanje, kao što sam rekao, a posebno u dijelu da ne dolazi do preklapanja procedura i odluka i na neki način uticaja jedne grane vlasti na drugu.

Evropska komisija je u svom Izveštaju samo u jednoj polurečenici taj segment dohvatila. Imao sam prilike da ga pogledam. Govori se o tome da državni tužioci i sudije dobijaju stan čak ne kažu od Vlade, nego dobijaju od države i da u odnosu na to ima nekih prigovora. To je jedna rečenica. Mislim da je to bila više potreba zbog velike medijske političke kampanje, uloge civilnog sektora u /prekid/ odgovori tom zahtjevu. Znači, danas je u toku i komunikacija sa predstavnicima Agencije za /prekid/ zajednička radna grupa pripremi i Vladi predloži izmjene i dopune relevantnih propisa. Aktivnostima se koordinira sa najvišeg nivoa, odnosno od strane potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku. Samo toliko o onome što je Vlada uradila u odnosu na ovaj novi momenat. Vjerovatno ćete reći da nije dovoljno, nije saglasno sa onim kako vi mislite da to treba rješavati, ali ipak smo odreagovali u nekom smislu na način kako smo procijenili da je najcjelishodnije.

Nema potrebe da institut Premijerskog sata koristimo samo za ekskluzivnost ispostavljanja zahtjeva meni, jer sam ovdje kao što ste i sami rekli često ali sam veoma spreman da sučeljavamo stavove i da sučeljavanjem tih stavova dolazimo do najboljeg ishodišta ili najboljih odluka. Zbog toga takođe vrlo je upitno da li predsjednika Vlade treba podučavati nadležnostima njegovim i nadležnostima Vlade, jer se podrazumijeva da ih znam kad sam već ovu dužnost preuzeo. Dakle, uvijek me imate kao sagovornika koji ne odlučuje prijekom riječju i prijekim sudovima, već greške posmatra kao pouku i nauk da se one otklanjaju. Vjerujem da je u malom društvu to dobar model,

Iako je čovjeka obilježiti, Iako ga je javno osuditi, ali onda je tom čovjeku mnogo teže da hoda kroz život, a on nije kratak, Iako bi valjalo da je duži. Mi koji smo donosioci odluka i u političkom životu, a to je i premisa ključnih sistemskih zakona u oblasti pravosuđa i krivičnog prava, treba da grešniku damo priliku da živi i da se ispravi, da bude koristan član društva a ne teret.

Dakle, i ako je Vlada pogriješila, i ako su institucije pogriješile, ispravićemo tu grešku. Ja mislim da je ovo politika koja je neophodna, da ova politika mora obuhvatiti i državne službenike i funkcionere, ali ona mora biti javna. Ona mora biti transparentna i ona ne smije biti zloupotrijebljena. Za sve što je bilo u mandatu ove Vlade, ako su takve greške postojale, ako je iza njih stajao korupcionaški pristup, onda nemojte tražiti odgovornost u tim ljudima. Ja sam odgovoran za to i spreman sam da se sa tom odgovornošću ponesem.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:46:46)

Hvala i Vama.

Poslanik Lekić ima riječ. Izvolite.

MIODRAG LEKIĆ (20.11.19 14:46:52)

Ovo je pitanje koje pravno, političko i moralno. Odmah oko pravnog dijela. Neko će reći ova inicijativa, kako mogu stečena prava? Pa moglo je za majke je moglo stečena prava da se obore.

Drugo, ja znam da je sve to odlučeno na nekim komisijama i znam da te komisije rade na bazi nekog propisa. Taj propis je na bazi nekog zakona, ali tu dolazimo do suštinskog problema korupcije u Crnoj Gori. Korupcija u Crnoj Gori dobrim dijelom pravno zaštićena. Sada da me čuje jedan Šveđanin, rekao bi - ne razumijem ovog čovjeka. Znam da korupcija je djelovanje protiv zakona i protiv pravnog sistema. Kod nas pravni sistem, ne generalizujem, je zaštitnik korupcije. Kada govorimo i ne slučajno kada se govori ovdje o pravosuđu u svim ovim izvještajima, što Vi ovako revalitizujete, naravno da ne mislim na sve ljude u pravosuđu. Ja mislim da su ljudi, osobe sudije, tužiocima koji rade pošteno, savjesno, profesionalno, najveće žrtve ovog fenomena o kojem govorim da je korupcija pravno zaštićena u nekim segmentima. Dakle, ne vidim situaciju crno-bijelo niti generalizujem, ali nešto tu mora da se uradi. U tom smislu ja pominjem Vaše nadležnosti, ne zato što mislim da niste pročitali, pročitali ste. Ali, imate mnogo veće nadležnosti, samim tim veću odgovornost za djelovanje, a doći ću do toga.

Govorite da je uvijek bilo te politike stambene. Tačno je bilo je, ali sam napomenuo da nekada je to bilo nezamislivo. Postoji jedna činjenica da prelaz od komunizma ka konzumu, a nije igra riječi, je ipak fenomen koji kreće od 90-ih i promjena sistema kapitalističkog itd. Kada ovo govorim, znam da uvijek neki rizik da nije demagogija, poeni itd. Nije apsolutno, radi se o krupnoj stvari i tu nešto mora da se uradi i Vi tu imate ogromnu obavezu. Pri čemu, još jednom kažem ne radi se ovdje o pristupu da budemo svi jednaki. Dakle, ravnopravnost u siromaštvu. Ne. Ljudski je i prirodno da ljudi teže boljem materijalnom životu i onaj ko kompetentnošću, stručnošću to postigne treba da ima. Ja nemam ništa ni protiv bogatstva nekoga ako je već stekao regularno. U demokratskim državama bogatim čovjekom se smatra kao uspjeh tog čovjeka, ali uspjeh i društva. Nije ovo nikakva uravnilovka i neki pokušaj da sad idemo na nekakve postulate, nego jedan zahtjev da se eliminišu dva kolosjeka, dva pravca, da neko povlašćeno, a drugi mora da se muči i neću sad da govorim o toj drami socijalnoj koja postoji.

Ja mislim da ovo sve ima posljedice ako se bude statiralo, ako se ništa ne bude preduzelo. Na spoljno-političkom planu će se to saopštavati. Pominjao je i komesar Han takođe ovu temu, tako da nije sve usputno.

Predsjedniče Vlade, ja Vas ne učim. Vi ste iskusan čovjek, pragmatičan, veće iskustvo imate od men. Jja sam radio druge poslove u diplomatiji i u sredinama kulture i prosvjete. Dakle, Vama ne fali iskustvo, ali Vi treba da, dajem sebi za pravo, za opšte dobro Crne Gore, da pređete rubikon i da shvatite da ste Vi premijer koji po članu Ustava 100, mislim da nijesam pogriješio, vodite unutrašnju i spoljnu politiku. Vi ste odgovorni za to, potrebne su Vaše inicijative. Kada bi se

sada odnijeli prema ovoj inicijativi koja je znam pravno složena i drugim inicijativama koje pominju u non parperu, Vi bi zadobili uslove baš što se tiče mene i vjerovatno određenih, pa možda i cijele opozicije da uđemo u jedan ozbiljan dijalog da ovu godinu završimo sa velikim koncenzusom. Da se izabere Sudski savjet, da se donesu zakoni izborni, da se dogovori neki oblik privremene Vlade. Dakle, Vaše reagovanje sa nadležnostima koje imate bi doprinijelo i u ovom slučaju i u drugim slučajevima i na takozvani pravni stav kojim se bavi, vrlo sam dokumentovan, Parlament Njemačke. Pitali poslanici u Parlamentu kancelarku Merkel što ona misli o deformacijama u Crnoj Gori. Ona odgovara i odgovara Vlada Njemačke o pravnom stavu načelnom i stvarno treba da povjerujemo da se radi o nekakvoj esenciji i nekoj pameti pravnoj koja koincidira u momentu kada se vodi brutalna, bljutava autokratska akcija da se Javni servis pretvori u partijski servis.

Dakle, Njemačka se bavi svime time. Prema tome, kažem stoji spoljno-politički okvir svega ovoga. Ukoliko se bude išlo da prođe ovaj mandat, znam to je uspjeh nekome i Vladi i predsjedniku Vlade četiri godine sam bio nije pala Vlada, uspjehe drugi će da nastave. Ali, /prekid/ možete da ispunite ja želim da vjerujem. U tom smislu sve ove deformacije koje konstatuju Evropljani, pa i ovu koju sam danas pokrenuo oko stambene izgradnje i podjele da doprinesete da to dobije neki pravac koliko je to moguće legalistički. Ja znam da to nije jednostavno, da Vi vjerovatno rizikujete. Ne želim da ulazim u Vaš položaj društveni, partijski, ali mi je dužnost da kao poslanik ne stvaram legitimitet opozicije na negacijama svega i svačega. Ja to ne činim. Želim da priznam stvari koje su dobre i dužan sam da Vas zamolim, da iniciram da pokrenete stvari da se rješavaju, a ne sada u nekoj podjeli vlasti - pa nije Vlada nadležna. Vlada je nadležna za sve. Jeste. Sa članom 100 je nadležna, kada piše formula vodi spoljnu i unutrašnju politiku. I javni stav izostaje.

Bojim se da će se ovo sve nekako završavati nekakvom radikalnom varijantom. Let radikalni nije donio ništa dobro Crnoj Gori, ali ni let u mjestu, fingiranje leta, a mi u mjestu isto ne vodi dobro Crnoj Gori.

Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 14:54:10)

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 14:54:16)

U odnosu na Vašu prvu konstataciju, vjerujem da ste me čuli, ali evo da ponovim još jednom. Dakle, odreagovali smo. Tome nisam htio da dam akcenat nego inicijativi Agencije za antikorupciju, odnosno predsjednika Savjeta koji je tražio da Vlada započne postupak ispitivanja normativnog okvira i ukupne stambene politike po tom osnovu, posebno sa akcentom da je neprimjereno, neprihvatljivo i konfliktno da Vlada, odnosno Vladino tijelo daje stanove nosiocima funkcije u tužilaštvu i sudstvu. /Upadica/ Rekao sam da to nije bilo primarno, ali i to smo dobili, uvažili smo i formirali radnu grupu koju vodi potpredsjednik Pažin. I na tome ćemo raditi.

Drugo, ministar finansija je mislim na svom pressu kada je predstavio budžet za 2020. godinu saopštio i podatak da za 2020. godinu na poziciji Stambene komisije, ta sredstva su uvijek bila javna, ta sredstva su ovdje prepoznavali poslanici kada se glasalo o budžetu. Dakle, mi nijesmo izvlačili sredstva za te namjene iz nekih crnih fondova, nego su ona bila budžetska sredstva, budžetska pozicija, ali smo za 2020. godinu iz ovih razloga, između ostalog i upozorenja koja dolaze iz javnosti, a i poslanika, tu poziciju učinili praznom. Nismo predvidjeli ni jedan jedini euro i naravno najavili da ćemo u toku iduće godine raditi na promovisanju jednog drugog, novog, svježijeg i cjelishodnijeg modela stambene politike, koji treba da da odgovor i na ono što su potrebe zaposlenih u državnoj administraciji, a o kojima Vlada kao najveći poslodavac mora da vodi računa. Takođe, i na potrebe onih koji su van tog sistema a koji su potrebni zemlji sa svojim potencijalom: mladi ljudi, inženjeri, naučnici, ljekari, profesori, učitelji itd. Bez nekog posebnog sopstvenog učešća za određeni period, nego će Vlada naći načina da sa partnerima ili kroz privatno javno partnerstvo, ili kroz bankarski sektor, ili sama budžetski obezbijedi gradnju stanova

široj Crne Gore za potrebe tih ljudi i na taj način stvaranja uslova za potpunu valorizaciju ljudskog potencijala kojeg imamo u zemlji. Evo da sačekamo to. Nisam o ovome govorio kroz odgovor na Vaše pitanje, jer je slično pitanje postavio i poslanik Popović. Tu sam detaljnije govorio na tu temu. Ako Vas interesuje u odnosu na ovo, možete ostati pa da saslušate.

U odnosu na drugu Vašu sugestiju i poziv meni, znate da sam to radio od prvog dana izbora i ovdje neki, Vi nijeste sigurno, barem nisam registrovao, su karikirali sa tim mojim pristupom. Oni su tada mislili da je to politički marketing moj ili Vlade ili politike koju predstavljam u Vladi. Govorio sam da su vrata za tu Vladu koju smo tada formirali otvorena i za opoziciju. To sam više puta ponavljao. To sam radio čak i u nekim direktnim razgovorima sa nekim ljudima, da sam spreman, a to znači da je spremna i moja pratija, da otvorimo vrata za Vladu i u tim okolnostima iako nam to suštinski nije trebalo. Nama u Crnoj Gori treba vlada koja se ne oslanja samo na većinu koju je dobila u Parlamentu, nego na širi krug političkih aktera koji mogu da obezbijede veći nivo društvene kohezije da bi ovako sa ograničenim potencijalom stanovništva mogli da postizemo i ostvarujemo velike ciljeve i za nas i za generacije koje dolaze. Nema tu dileme, nije to bila nikakva skrivena agenda, marketing ni moj, niti moje partije, ali nije bilo spremnosti. Mislilo se da će ta Vlada da padne za par mjeseci. Važnije je bilo izaći na protest, važnije je bilo govoriti o stečenim pravima iako tih stečenih prava nije bilo, iako je našu argumentaciju potvrdio i Evropski sud za ljudska prava. Dakle, radilo se da Vlada padne za tri mjeseca, a ne da Vladu čini više političkih aktera, ne samo onih koji su osvojili većinu na izborima. Tako da nije sve do nas. Okrenimo se oko sebe, pogledajmo sebe u lice i vidimo da li su za baš sve krivi ovi ovamo obilježeni ljudi sa ove strane, pa i oni koji su tu zasjeli dugo. Ovdje ima ljudi koji su u politici od skoro, ljudi koji imaju uzvišene ciljeve, pa i u našem bloku koji ne razumiju ovo o čemu mi pričamo i oko čega se inatimo, jer vrijeme prolazi za njih. Meni i Vama vrijeme nije isto kao ovim mladim ljudima. Dakle, mislim da možemo zajedno da uradimo mnogo više ako smo spremni ne da se saglasimo, nego da razgovaramo i da se u jednom trenutku razumijemo. Saglasiti se ne možemo i nije ni poželjno da se saglasimo, ali da se razumijemo i da razgovaramo.

Oko ovih pitanja o kojima ste govorili, sjećam se, u ovom Parlamentu je vođen taj dijalog. Negdje lično i kad sam sam sa sobom sebe smatram odgovornim za neka rješenja koja smo u Ustavu uspostavili kada smo mijenjali Ustav i davali odgovore na sedam ključnih zahtjeva koje nam je Evropska komisija ispostavila da bi pregovori započeli. Ne znam da li se sjećate toga, poslanik Krivokapić tada je bio predsjednik Parlamenta. On se odlično sjeća toga. I mi smo krenuli u izmjenu /prekid/ smo razgovarali sa predsjednikom tadašnje komisije gospodinom Barosom i pitali smo - Da li zaista mi moramo sada da idemo u ove izmjene, jer je to zahtjevno, kompleksno, to je izazovno za nas i našu administraciju. Sada, najbolje sada na početku. I mi smo se uhvatili toga vrućeg krompira i došli smo do konsenzusa oko promjene Ustava. Nijesu sva rješenja srećna, jer smo morali da popuštamo zahtjevima opozicije, opozicionih blokova, itd. i došli smo do rješenja koja ne postoje nigdje u svijetu. Nađite gdje se državni tužilac bira u svijetu dvotrećinskom većinom u najjačim demokratijama. U Americi ga postavlja ministar pravde, u Velikoj Britaniji predsjednik Vlade i član je Vlade, pa i u nekim drugim, /upadica/ evo poslanik Radulović kaže da mu to ne treba. Ne treba to nekim drugim manjim demokratijama, ali nema tog sistema. To je isto vezano i za Sudski savjet i za neka druga rješenja. Nijesmo mi ta današnja rješenja, poslaniče Lekiću, kreirali, nije ta rješenja kreirao samo DPS. Protiv nekih od tih rješenja je bio baš DPS, ali smo pravili ustupak da bi došli do izmjena Ustava koji je trebao da Crnoj Gori da novi zamajac. I to smo uradili. Nijesu ta rješenja koja su sada naša ograničenja bila nametnuta od strane DPS-a da bi potkopali opoziciju i ugrozila joj sve šanse za pravo izbora, nego to je bio konsenzus. Ima li igdje ovoga modela izbora u ustavnom sudu i funkcije predsjednika ustavnog suda? Nema. Ali nijesmo ga ni mi izmišljali ovdje, ni vaša stranka tada, gospodine Radunoviću, ni ničija, nego nam je to rečeno iz Venecijanske komisije. Slijedili smo tu pravnu pamet u Evropi koju koristi i sama Evropska komisija - najveću pravnu i savjetodavnu pamet. E, ajte sada da uradimo to na isti način. Ali ne možete kreirati rješenja kroz zakone da DPS ne može da dobije izbore. Jer, ako postoji neko rješenje koje daje DPS-u šansu da može biti ravnopravan i pobijediti na izborima, e nema dogovora. A vi se, nadam se da Vi nećete, u ovom Odboru ponašate baš tako da kreirate rješenja u kojima DPS ne može da pobijedi. E, onda ćete imati politički problem sa nama. Ne može tako, nego da imamo jednaki tretman.

Jesam li rekao, poslaniče Lekiću, javno na Televiziji Crne Gore u intervjuu, kada su ovdje u

ovom Parlamentu, u okviru tog Odbora imao sam prilike da to slušam, da u Crnoj Gori postoji 300 hiljada fantom birača. /Prekid/ lažni birač sa lažnim identitetom, to je rečeno, ne čuo sam, nego je rečeno. /Upadica/ I više je bilo. A ja vam sad kažem, ja sam to rekao na televiziji i niko se nije javio, ako nađete jednoga, ujutru ja podnosim ostavku. Je li dovoljno? Ne možemo na tim premisama praviti nove zakone i govoriti o jednakim uslovima za izbore. Ne možemo na prevarnim činjenicama dolaziti do dobrih rješenja. Tu je problem, poslanice Lekiću, a ne samo u DPS-u kao rogovatnoj i nasilnoj političkoj strukturi.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:03:56)

Hvala Vam.

Sada pitanje postavlja poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (20.11.19 15:04:06)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče, predstavnice i predstavnici Vlade,

Evo, čuli smo jedno pitanje koje je slično, poslanika Lekića, ali ovo koje ću postaviti u ime Liberalne partije je možda malo šire, a ispred kluba SD, LP:

Da li je Vlada zadovoljna efektima aktuelne politike u oblasti rješavanja stambenih pitanja zaposlenih u javnom sektoru i da li je analizirano eventualno definisanje novih modela koji bi unaprijedili ovaj veoma važan segment u životu svakog zaposlenog, odnosno njegove porodice, sa posebnim akcentom na aktuelno rješavanje stambenih pitanja funkcionera sve tri grane vlasti, koje sa pravom najviše zanima javnost?

Obrazloženje. Ne treba posebno naglašavati da je stanovanje jedna od osnovnih egzistencijalnih potreba čovjeka. Ustav Crne Gore ne uređuje direktno pravo na stan, niti definiše javni interes u ovoj oblasti, ali naša država, kao potpisnica različitih međunarodnih ugovora i konvencija koje se tiču prava na stan, ovom pitanju mora da pristupi u skladu sa preuzetim obavezama. Svjesni smo da stan ima i izraziti ekonomski značaj kao nepokretno dobro velike vrijednosti, koje u fazi izgradnje podstiče proizvodnju i zapošljavanje, a u fazi eksploatacije doprinosi povećanju produktivnosti rada stvaranjem boljih uslova za život i osjećaja životnog zadovoljstva građana, odnosno građanki. Stoga, stanovanje zavređuje posebnu pažnju cjelokupne zajednice, kao i posebno pažljiv pristup i uspješne stambene politike.

U posljednje vrijeme, svjedoci smo nezapamćenog nivoa medijske i pažnje javnosti povodom objavljivanja spiska funkcionera koji su ostvarili benefite po osnovu Odluke o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera. Zahvaljujući i Vama, premijeru, i pravu javnosti da zna, objavljen je spisak 96 funkcionera koji su u mandatu ove Vlade dobili stan ili kredit po veoma povoljnim uslovima. Radi se o 67 funkcionera izvršne vlasti, sedam funkcionera zakonodavne vlasti, od kojih su četiri poslanici i 22 funkcionera sudske, odnosno tužilačke vlasti. Ima li Vlada jasan zakonodavni okvir koji državi, kao poslodavcu, omogućava da pristupi rješavanju stambenih potreba ne samo funkcionera, već svih zaposlenika iz javnog sektora. U javnosti se stekao utisak da određene mjere i aktivnosti ukupne stambene politike nijesu dobro izbalansirane. Naime, i pored evidentnog ekonomskog rasta koji naša država bilježi u proteklom periodu, kao i pored velikog broja stambenih programa i različitih povoljnosti koje obezbjeđuju sindikalna udruženja, stambeni fondovi i lokalne samouprave kroz projekte socijalnog stanovanja, zadovoljenje stambenih potreba za nemali broj stanovnika i dalje predstavlja izazov.

Podsjetio bih da se sa reformom stambene politike na ovim prostorima započelo još 1990. godine donošenjem Zakona o stambenim odnosima, a nastavilo daljim mjerama koje zapravo i dalje traju i čija je orijentacija na postepenom povlačenju države iz oblasti stanovanja i većem učešću tržišnih mehanizama u ovom sektoru. Trenutno stanje je takvo da na nacionalnom nivou i dalje funkcionišu Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju, u kojem su prilikom njegovog osnivanja učešće uzeli: Vlada, Savez sindikata Crne Gore i Unija poslodavaca, koja je nedavno iz

ovog Fonda istupila. Građevinari se u oblasti stanogradnje, sasvim očekivano, vode svojim kratkoročnim interesima, a vođenje stambene politike na lokalnom nivou i dalje nije adekvatno institucionalno unaprijeđeno. Samo mali broj opština osnovao je posebne institucije u čijoj je nadležnosti stambena politika, kao i održavanje stambenog /prekid/.

Imajući sve ovo u vidu, smatram da je izuzetno važno čuti kakvo je viđenje Vlade o efektima dosadašnje stambene politike, kao dijelu ekonomske i socijalne politike u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:09:25)

Predsjednik Vlade ima riječ.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 15:09:29)

Uvaženi poslaniče Popoviću,

Zahvaljujem na postavljenom pitanju. Cijenim da ugao koji ste zauzeli, prepoznajući potrebu građana, posebno onih zaposlenih u javnoj upravi, da sa mogućnostima usklade egzistencijalnu potrebu rješavanja stambenog pitanja, na najbolji način doprinosi rasprava, ali i budućem kvalitetu naših politika, i to u prvom redu stambenoj politici.

Dozvolite da na samom početku učinim jedan opšti komentar na to, a to je da ova Vlada ubrzan razvoj ne vidi kao cilj, već kao normu i mjeru zadovoljstva naših građana. Zato vjerujem da smo kontinuiranim ekonomskim rastom u dosadašnjem trajanju mandata, ali i preduzimanjem mjera koje će svoje ishodište imati kroz realizaciju budžeta za 2020. godinu pokazali u kom pravcu želimo da trasiramo dalji razvoj. I to je, pored ostalog, da konkretizujem, ulaganje u zdravstvo i obrazovanje i to ne samo sektorski, već prvenstveno kadrovski u cilju unapređenja položaja zaposlenih u ovim vitalnim resorima. Ipak, napredak ne možemo i nećemo temeljiti na mojoj generaciji jer to nije ni prirodno ni poželjno, već na mladima za čiju se pažnju i naklonost moramo boriti sa razvijenijim i moćnijim ekonomijama od naše. Stoga sam čvrsto uvjeren da kroz postepeno povećanje životnog standarda određena zanimanja možemo učiniti atraktivnijim, a olakšicama u pogledu rješavanja stambenih pitanja vremenom postati konkurentniji za sve mlade ljude koji će se odlučivati da profesionalnu i porodičnu budućnost vežu upravo za svoju zemlju, za Crnu Goru.

Naime, želimo da kreiramo program kojim bismo dobrim studentima, uspješnim mladim stručnjacima, kandidatima za određena tražena radna mjesta ponudili stambeno zbrinjavanje već na početku karijere, sa mogućnošću povoljnog trajnog rješenja stambenog pitanja nakon određenog broja godina službe i to naravno ne samo u Podgorici, već širom Crne Gore. Ovo bi trebalo da bude potpuno nov model koji ne bi imao nikakve veze sa dosadašnjim fondovima, zadrugama i partikularnim rješenjima i vjerujem da bismo tokom naredne godine mogli imati prve i konkretne rezultate. To je ovo o čemu sam govorio i u polemici sa poslanikom Lekićem, ali istovremeno želim da kažem da na ovom projektu, na ovom pristupu intenzivno radimo i sa našim socijalnim partnerima, prije svega, sindikatima.

Poslaniče Popoviću, u vezi sa Vašim pitanjem, nešto konkretnije od riječi kazaće i same cifre. Naime, u cilju podrške stambene politike od početka mandata do danas Vlada je izdvojila skoro 11 miliona eura budžetskih sredstava. Ona su kanalisana kroz više instrumenata i sektorskih stambenih programa, od kojih ću pomenuti samo najznačajnije. Kroz projekte Stambene zadruge "Slidarno" za zaposlene u prosvjeti od njenog osnivanja 2002. godine do danas je, uz podršku vlada, izgrađeno i predato na korišćenje preko 700 stambenih jedinica u 12 opština. Od toga je samo u posljednje tri godine izgrađeno preko 200 stanova, dok je još 159 u izgradnji, a dodatno je još 100 lica riješilo stambeno pitanje putem povoljnih kredita.

Za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu Vlada je u ovom mandatu izdvojila sredstva u iznosu od 1,5 milion eura, koja su uložena u izgradnju 167 stambenih jedinica u

Podgorici i Nikšiću, kroz aktivnosti Stambene zadruge "Zdravstvo", a od svog osnivanja ova zadruga je obezbijedila krov nad glavom za 322 porodice zaposlene u zdravstvu. Benefite ovakve stambene politike osjetili su i pripadnici Vojske Crne Gore, kojih je 155 u prethodne dvije godine riješilo stambeno pitanje kroz djelovanje Stambene zadruge "Odbrana", dok je u pripremi realizacija projekta sa još 68 stanova u Danilovgradu. Za ove potrebe Ministarstvo odbrane izdvojilo je preko milion eura.

Za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u bezbjednosnim institucijama od decembra 2016. godine do danas uloženo je 3,7 miliona eura, a od čega je učešće Vlade i MUP-a skoro dva miliona. Djelovanjem ovog Sindikata stambeno pitanje riješilo je 992 porodice pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Nijesu samo zaposleni u javnoj upravi bili u fokusu ove Vlade, već je vođeno računa i o starijoj populaciji, pa su tako uz finansijsku podršku Ministarstva rada i socijalnog staranja i /prekid/ u ovom mandatu za rješavanje stambenih pitanja penzionera izgrađene četiri stambene zgrade, sa 271 stambenom jedinicom vrijednosti skoro sedam miliona eura. Kroz regionalni stambeni program za raseljena i interno raseljena lica, koji se implementira uz podršku Banke za razvoj Savjeta Evrope, od kraja 2016. godine do danas izgrađeno je 120 stambenih jedinica na Kampu Konik i 94 stambene jedinice /prekid/. Posvećena je pažnja i stambenim potrebama mladih, pa su tako u sklopu višegodišnjeg projekta "1000 plus", koji sprovodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji s Bankom za razvoj Savjeta Evrope, do sada ukupno 1.162 pretežno mlade porodice iz državne uprave, ali i van nje riješile stambeno pitanje. U pripremi je i četvrta faza ovog projekta, đe će, prema procjenama, još oko 400 crnogorskih domaćinstava riješiti stambeno pitanje.

Dakle, uvaženi poslaniče, da ne ostanem dužan kada je u pitanju rješavanje stambenih pitanja funkcionera, želim prije svega da naglasim da u Crnoj Gori postoji jasan zakonodavni okvir koji državi kao poslodavcu omogućava da pristupi rješavanju stambenih potreba svih zaposlenih iz javnog sektora, bili oni službenici ili funkcioneri. Međutim, iako je svaka odluka bila zasnovana na propisu, ne može se reći da je taj okvir funkcionisao besprekorno. Upravo zbog toga što ova Vlada sprovodi odgovornu i dosljednu stambenu politiku, pažljivo pratimo efekte sadašnjeg modela i tražimo prostor za unapređenje. U prvom redu uočeno je da ustanovljenom modelu rješavanja stambenih potreba u javnoj upravi nedostaju čvršći elementi kontrole, što otvara mogućnost za određene zloupotrebe koje se tiču upravo postupka krajnjih korisnika. Takve devijacije mogu dovesti do obesmišljavanja humane i ispravne namjere Vlade koja iza ovakvog modela stoji. O preduzetim aktivnostima po tom pitanju, kao što sam već rekao, govorio sam u odgovoru na pitanje poslanika Lekića. Na kraju i sam, kao i svekolika javnost, s nestrpljenjem od ovog doma i od vas poslanika očekujem predloge i mjere u pravcu unapređenja stambene politike kao okosnice još boljeg budućeg standarda zaposlenih. Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:16:22)

Hvala Vam, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (20.11.19 15:16:30)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade.

Ja ću par zapažanja, a postaviću i dopunsko pitanje. Ovo što ste rekli veoma ohrabruje. Tiče se mladih i studenata koji bi dobili posebne pogodnosti, odnosno bili bi favorizovani u rješavanju stambenog pitanja. Tu Vas zdušno podržavam, a mislim da ćete imati podršku i od svih nas. To je jedno od najkрупnijih pitanja Crne Gore.

Takođe, čestitam Vam na samom činu objavljivanja ovog spiska od 96 funkcionera. Lično nijesam vjerovao da ćete to uraditi, uradili ste to. Naravno, to je pravo javnosti da zna, sve mora biti transparentno, ali i u nekom sljedećem periodu očekujem sva ta preispitivanja. Ovo nije stambeno pitanje. Ovo je, može se reći, dodjela stanova i kredita funkcionerima. To je više etičko pitanje nego što je stambeno pitanje, naročito u situaciji u kakvoj se nalazi Crna Gora. Ne smije

biti lova na vještice. To i ne očekujem, ali u svakom slučaju moramo na jedan pravedan način izaći iz svega toga. Vjerujem da će se doći do neke pravedne nadoknade kako ovih 96 funkcionera, možda i onih ranijih, nijesmo ni saznali njihova imena, bi na neki način pravično otkupili te stanove.

Naročito je u fokusu moje pažnje, a u tom sklopu ću i postaviti jedno dopunsko pitanje, kako da stambenom politikom na selu oživimo crnogorsko selo. Potpredsjednik Vlade Simović dosta radi na oživljavanju crnogorskog sela. Crna Gora ne može naprijed ako ne uspijemo da oživimo crnogorsko selo i tu stambenu politiku na selu oživimo. Na neki način ćemo tim mladim ljudima, mladim bračnim parovima omogućiti da renoviraju svoju dedovinu ili da izgrade nešto na selu. U tom smislu i moje dopunsko pitanje glasi:

Kako oživjeti favorizovanje stambene politike za mlade, crnogorsko selo i nahije, one četiri: Katunska, Lješanska, Crmnička, Riječka, sela u plemenima: Vasojevići, Bjelopavlići, Moračani, Kuči, Piperi, u primorskom dijelu Grbljani, Paštrovići, potom: Banjani, Drobnjaci, Krivošijani, Šaranci itd, sigurno je da ću propustiti nekoga da nabrojim i propustio sam, neće mi se naljutiti, odnosno od Rožaja do Herceg Novog, od Plužina do Gusinja i Tuzi? Ponavljam, ako ne uspijemo da oživimo crnogorsko selo sa jednom razumnom stambenom politikom koja će ih i vratiti na selo, mislim da nam je sve ovo ostalo džabe i da smo "džabe krečili". Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:21:01)

Hvala Vam, poslaniče Popoviću.

Pitanje premijeru razlikuje se od pitanja ministrima. Premijeru se ne postavljaju dopunska pitanja, ali koliko vidim, on odgovara na mnogo veći opseg pitanja nego što su nominovana. Prema tome, sigurno će u komentarima odgovoriti i na Vašu sugestiju.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 15:21:23)

Da se zahvalim, poslaniče Popoviću, što ste me pohvalili. Mada biti dobar u Parlamentu nije cjelishodno i sa velikim iskustvom očigledno sam Vas pogrešno razumio, biću pažljiviji drugi put.

U odnosu na Vaše komentare i na politike koje bi mogle nadomjestiti ili riješiti mnoga otvorena pitanja koja se tiču i opstanka na svojim porodičnim ognjištima, posebno u ruralnom području, Vlada već u ovom trenutku ima intenzivne i snažne politike koje daju rezultata. One se realizuju preko više sektorskih politika. Vi ste govorili o Ministarstvu poljoprivrede. Razni podsticaji preko različitih linija i agro budžeta, i evropskog, i našeg su takvi da je danas sve interesantnije stvarati na selu i ostajati na selu. Samo u ovoj godini, poslaniče Popoviću, 50 km seoskih puteva je asfaltirano. Dakle, ono što radimo kroz projekat energetske infrastrukture, 80 miliona znate da smo objelodanili projekat koji realizuje CEDIS da unaprijedimo našu energetska infrastrukturu koja se tiče baš tih područja i niskonaponska mreža, izgradnja novih trafostanica, digitalna infrastruktura. To su sve preduslovi da mladi ljudi pronalaze svoj interes da ostanu na svojim ognjištima i da tamo stvaraju bilo u poljoprivredi ili nekoj drugoj grani.

O stambenoj politici rekao sam da ovaj model uključuje sve one koji su potrebni Crnoj Gori, dakle i mladog poljoprivrednika, mladog preduzetnika u poljoprivredi i u bilo kojoj drugoj djelatnosti, mlade bračne parove, mlade pravnike, ekonomiste, inženjere, ljekare kao što sam rekao, nastavnike, učitelje. Te zgrade i te stanove ćemo raditi i u Gusinju, i u Petnjici, i u Rožajama, i u Bijelom Polju, i Pljevljima, i u Podgorici. Nadam se da na primorju to neće biti potrebno. Dakle, ako promovišemo taj model, ako ga osmislimo, ako ga počnemo implementirati, onda je to dio ove politike o kojoj i Vi govorite i one na koju ste ukazivali u dopunskom pitanju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:23:59)

Sada će pitanje postaviti poslanik Goran Danilović. To je posljednje pitanje na ovom Premijerskom satu. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (20.11.19 15:24:09)

Uvaženi građani, gospodine predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade,

U kojem mjesecu iduće godine planirate otvaranje dijela autoputa Podgorica - Mateševo i da li će to podrazumijevati završene radove u potpunom obimu na petlji Smokovac? Istovremeno tražim i odgovor na pitanje kada se planira nastavak radova od Mateševa do Boljara i kako će se taj projekat finansirati.

Sada i građani znaju šta sam Vas pitao, a dužan sam u ovom prvom dijelu da dam obrazloženje pitanja. Mislim da su se mnogi od mojih kolega mnogo puta interesovali za ovaj posao vijeka, a sasvim je izvjesno došao red i na nas. Jer, nakon probijenog roka i nakon što smo dobili ubjeđivanje da će iduće godine autoput biti završen, govorim naravno o dijelu autoputa, odnosno ove trase, red je da Vas pitam na kraju skoro ove godine vrlo precizno - u kom mjesecu iduće će biti otvaranje autoputa. Ako to, nažalost, ne znamo sad, ja ću iskoristiti priliku da nešto kažem o planiranjima u onom drugom dijelu mog odgovora.

Ja se nadam da se ne krstite, u stvari meni je drago da se krstite, ali se nadam da nije razlog to što sam tražio od Vas precizan odgovor. Moje pitanje inicirao je jedan Vaš stav negdje od ljetos, zampatio sam. Nakon jednog od obilazaka autoputa, rekli ste da ste ga dovoljno posmatrali iz helikoptera i da sljedeći put hoćete da se vozite autoputom. Jedva čekam, a evo zbog čega to kažem. Bio sam, na svu sreću, značajno mlađi političar kada sam u onom prvom pokušaju tamo gdje ste u Gornjim Mrkama organizovali otvaranje gradnje, propala je, zamijenili smo kasnije cijeli projekat, investitora i sve ostalo, bio kao političar u društvu uglavnom vaših aktivista. Iako nijesam nikad podržao da se gradi taj autoput, bio sam tamo iz razloga što svim bićem želim da sjever Crne Gore bude povezan kvalitetno i sa centrom i sa jugom i da na kraju svi izađemo na neki od evropskih auto koridora. Bio sam iako sam ja želio da napravimo, da budem sad metaforičan, lijepu kuću, a vi ste krenuli da pravite cijeli grad, a ja sam znao da za to nema novca. Zbog toga sam bio protiv načina na koji gradimo autoput, nikada protiv autoputa. Kada su stigle iz međunarodnih finansijskih insitucija preporuke i ocjene da to nama ne treba, da je dovoljno brza magistrala, da će nas to skupo koštati, da ćemo ući u dužničko ropstvo, da možda smo jedna od rijetkih evropskih zemalja koja je sada u milosti ili nemilosti velike Narodne Republike Kine, shvatio sam da sam bio sa tim oprezom apsolutno u pravu.

Naravno, rekoh povod je ona Vaša izjava. Biće Vam jasno kada budem komentarisao da moramo razjasniti i vi i mi, dakle i Vi i ja, da li smatrate normalnim da se u projektu infrastrukturnom vijeka zaradi toliki novac sa strane pojedinih podizvođača u Crnoj Gori na kojemu bi mu pozavidjele evropske firme? Firme sa begraundom koji je višedecenijski, pa skoro i vjekovni. Nadam se da Vas ovo pitanje koje ću razložiti kasnije neće iziritirati. Znam da ne biste morali i smjeli imati nikakav privatni razlog da branite jednog od ključnih podizvođača, a koji se zove Bemax, Vama to ime znači mnogo više nego meni. Ali, kad shvatim koliki novac je zarađen u kratkom periodu i ako raspoložem podacima negdje do kraja 2018. godine, a evo ističe i 2019. godina, višestruko će se umnožiti, onda moram kratko, ali bez namjere da izazivam bilo kakve nesuglasice i replike, reći da je to naša originalna, najuspješnija start up firma ikad. Makar po onom jednom pravilu koje važi za takve firme, a to je da očekujete da vam se ogroman novac vrati u kratkom periodu. Bili su vrlo originalni, znali su da će se graditi autoput, uvaženi predsjedniče Vlade, prije nego Vi iako ste tada bili potpredsjednik Vlade.

Počeli su da kupuju i da ulažu u ono što niko u Crnoj Gori nije imao, mnogo prije nego što smo se, narod bi rekao, opasuljili. To govori o uticaju određenih firmi koje su u nekom porodičnom klubu biznisa na našu politiku. Ja vjerujem da i takve firme otežavaju one dogovore o kojima Vi govorite. Takvim firmama u normalnoj Crnoj Gori, dogovorenoj, u Crnoj Gori konsenzusa ne bi bilo moguće obezbijediti da zarade više nego cijeli sjever Crne Gore od takvog projekta. Ovdje sam prije neki dan sa vašim ministrom polemisao oko razvoja sjevera i boli me kao čovjeka koji poznaje svaki džep ovog našeg sjevera, svaki kraj i kutak, kada čujem da se ulaže u sjever /prekid/ a ne vidi se. Od ovog puta prema sjeveru određeni zarađuju toliko da bi to moglo biti zaista za divljenje i čuđenje kod onih koji se sličnim poslovima bave, makar pet decenija unazad. Vaša Vlada prethodno, vaša parlamentarna većina, usvajanjem zakona svojevremeno o

autoputu, oslobađanjem od svega i svačega i investitora, i podinvestitora, i podinvestitora podinvestitora je dovela do toga da su frapantni podaci o tome koliko neko ima čiste dobiti, nerasporedne dobiti, kolike su to sume novca.

Gospodine Markoviću, ja mislim da ste Vi jedan od rijetkih ljudi koji može svjedočiti kada bude mogao koliko je to opasno za dražvu. /Prekid/ od našeg novca napunite džepove do te mjere da neposlušni predsjednik Vlade mora biti ili poslušni ili bivši. Nadam se da ćemo autoputom doći u neku drugu Crnu Goru, ali s obzirom na to koliko se i kako zarađuje od autoputa, bojim se da ne mrdamo nikud. Svakako iskoristiću priliku da komentarišem i Vaš odgovor.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:31:39)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 15:31:43)

Ne znam, u dilemi sam da li da pročitam pripremljeni odgovor, jer sam razumio da je pitanje poslanika Danilovića zaista usmjereno na, da kažemo, taj najveći istorijski građevniski poduhvat u Crnoj Gori od kada ona postoji i, sasvim sam siguran, sa benefitima koji će biti daleko veći budućim generacijama nego današnjim. Vjerujem da će taj benefit i ti rezultati tog puta i naravno ne samo ove prve dionice nego i cijelog autoputa biti ponos Crnoj Gori za njenu ekonomiju, njen razvoj i kvalitet života u Crnoj Gori.

Vjerovao sam da Vi, kao poslanik koji dolazi sa sjevera, kao što dolazim i ja sa sjevera, nemate nikakvu dilemu oko toga. Slažući se sa Vama da je bilo teških izazova u procesu donošenja investicione odluke, a i dilema i dijaloga o tome da li nam treba autoput ili brza cesta. Ako bi Vi rekli da nam sada ne treba autoput kroz Crnu Goru nego brza cesta, vrlo bih loše sudio o Vama, ne kao čovjeku nego političaru sa potencijalom. Dakle, oni koji su nas savjetovali da ne gradimo autoput nego brzu cestu nijesu se sjekirali za naše javne finansije, ni za bilo šta drugo. Mi znamo šta treba Crnoj Gori, a ja posebno znam zbog toga što živim na tom prostoru, što sam rođen na tom prostoru, živio na tom prostoru i vraćam se tom prostoru. Autoput je pitanje života i opstanka za sjever Crne Gore. Svaki drugi pristup ovom pitanju je ljubomora, zavist, a nekada i pizma. To je neko morao da radi. Izabrali smo po posebnom modelu verifikovanom u ovom Parlamentu izvođača radova, Vlada, odnosno država investitora. Nikakve zavisnosti ekonomske nema Crne Gore od te velike zemlje kroz ovaj projekat. To je priča iza koje stoje interesi i globalni interesi. Vjerujte mi da o tome bolje znam nego Vi. To nije priča zaštite javnih finansija Crne Gore i njene finansijske održivosti, nego takođe interesa. Ako smo trebali taj put sa jednim drugim zainteresovanim graditi za 300 miliona eura, poslaniče Daniloviću, više od ove cijene sa kamatom od 5 i 6% na period za sedam godina u odnosu na kredit od 20 godina i grejs /prekid/, onda tu, poslaniče Daniloviću, nema zavjere. Ne gradi se ovaj put od izvođača, niti država i Vlada biraju podizvođače, nego izvođač po strogoj proceduri te velike zemlje o kojoj tako govorite s pravom. Dakle, ne mislite da je ta velika zemlja zaista takvog potencijala da ćemo joj mi poturati podizvođače kako bi zarađivali u DPS-u i u Vladi, kako Vi to kažete. Ne, sasvim je drugačiji pristup. A i da Vam kažem direktno pošto me prozivate u tom smislu. Pošto sam stalno na tom gradilištu, baš sa željom da se ono završi i da brzo prođemo tom dionicom, ponosan sam na crnogorske podizvođače. Oni su danas podizvođači na ovom projektu, a sutra će, nadam se, biti izvođači velikih projekata ne u Crnoj Gori, nego i šire, jer su izgradili sposobnost i kapacitet. Ja vjerujem da će biti i izvođači i u Srbiji, i u Italiji ili negdje drugo kada dođe vrijeme za to.

Tako da, poslaniče Daniloviću, nemojte gledati politički na ovaj projekat. Ovaj projekat je najzahtijevniji građevinski projekat u Evropi u svakom smislu - inženjerijskom i izvođačkom. To je projekat koji ima svega 17% otvorene trase kroz prostor koji Vi i ja dobro znamo, ovi ga drugi ne znaju bez sa televizije. Samo 17% otvorene trase. Toliko mostova, toliko vijadukta na terenu gdje se geodezija mijenja svakoga dana na svakoj stopi. Mi ćemo taj put završiti iduće godine. Nama

izvođač garantuje da će radove završiti zaključno sa 30. septembrom. Da li može da stoji cijenom svog života i svoje kompanije za taj rok, pa ne. Ko će da stoji iza tog? Danas kad gradite kuću od 150 kvadrata imate probleme pa ne možete da je završite u roku u kojem ste rekli, a ne ovaj projekat.

Prođite, gospodine Daniloviću, zvaću Vas sledeći put kao narodnog poslanika da budete sa mnom na toj trasi puta i da vidite šta se tamo dešava. Koliko je to kompleksno, koliko tamo ljudi radi, koliko se kvalitetno radi. Nemojte da pričate iz Vašeg političkog ugla i da kompromitujete ono što treba Crnoj Gori - i ovoj i budućim generacijama. Dakle, završićete se put sljedeće godine. On će biti pušten u rad sljedeće godine /prekid/ sa svojim ministrima i građanima tim putem proći. To će biti trenutak i čast za mene, vrednije sve u mojoj političkoj karijeri i građanskom životu od prethodnog što sam uradio. Nije to moj projekat, nije to naš projekat, to je projekat koji je potreban Crnoj Gori kao hljeb. Da ne živimo izolovani, da ne ginemo na našim putevima, da našu industriju premjestimo iz Podgorice na sjever, da se preduzeća otvaraju u Bijelom Polju, Kolašinu, Mojkovcu i Andrijevici, a ne samo u Podgorici. Ne zbog toga što ne želim dobro Podgorici, nego zbog toga što treba da živi dobro cijela Crna Gora. Bez autoputa nema toga. Onda ćemo imati škole, imaćemo i zdravstvene centre dobre, imaćemo sve što nam treba. Poneko se smije, jer ga to nije briga, ne dotiče ga to, ali mene dotiče.

Vama se obraćam na ovakav način jer imamo neku sličnost, imamo istu muku koju smo prošli makar kao mladi ljudi na sjeveru, kada nam je bilo doći do Podgorice kao sada do Majamija. Prolazi to vrijeme. To je zasluga ove generacije i treba da se posvetimo tome, a ne da kinjimo to. Nemojte to da kinjite, gospodine Daniloviću. A ko radi i zaradi, srećno mu bilo. Na tom projektu svaki euro je zarađen. Tamo nema hohštapleraja, a to znamo ministar finansija i ja sa nadzornim organom, sa nadzornim komisijama, sa nadzorom koji je međunarodni, francuski, a ne domaći, u kojem se vode profesionalni sukobi na terenu oko toga je li nešto urađeno ili nije urađeno, kolika je količina, kolika nije, je li kvalitet ili nije kvalitet itd. Mnogo je ovo kompleksnije i zahtjevnije od onoga kako ga Vi sagledavate i kakvu boju želite da mu date. Hvala. Nisam pročitao, ali ću Vam pripremljeno poslaničko pitanje dostaviti.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:40:12)

Hvala Vam, predsjedniče Vlade.
Pravo na komentar poslanik Danilović.
Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ (20.11.19 15:40:21)

Gospodine Markoviću,

Toliko ste bili strogi u odgovoru, pa čak i gestikulativno kao da sam Vas pitao o crkvi, a ne o autoputu. Ali, meni ne smeta. Ja ipak primjećujem da ste imali potrebu da umanjite značaj onoga što sam pitao. Vi to kao iskusan političar svakako umijete, a na moju sreću nisam ni ja neiskusni. Lako je biti svetac kad vam je Bog otac. Ne morate Vi da mene podsjećate kako je bilo teško doći sa sjevera, niti da pominjete našu sličnost. Ako je ima, Bogu hvala; ako je nema, Bogu hvala. Ja sam bio vrlo konkretan, ja se raspitujem o vlastitom novcu. Ja želim, bez obzira što smaram da smo zadužili ne samo ovu generaciju nego i još makar dvije, da se ovo što prije završi jer ostane li nezavršeno, tek onda smo nagrabusili. Ne dao Bog da se ne nastavi odmah kad se otvori ova trasa autoputa, ovaj dio koji Vi kažete da će iduće godine. Ja sam pitao za mjesec, a na kraju ste mi i rekli da izvođač garantuje septembar. Garantovao je on i prošli put - biće to probijanje od najmanje godinu dana, što je 1/4 vremena, uz sve to što ja znam kakve su i Platije i kakav je onaj vrh Platija koji se poslije proteže na onu istočnu Crnu Goru. Sve to meni jasno, ne moram čak ni da putujem. Evo prilike, svi Vaši putevi helikopterom letovi su snimljeni. Uglavnom vidim, odem do Veruše, idem starim putem prema Mateševu, interesuje me. Ja govorim o tome da je nekome obezbijeđeno da bude monopolista kad je u pitanju zarađivanje u Crnoj Gori od autoputa. Iako je 99 firmi otprilike podizvođača, jedna ima više od 30% učešća. Govorim o ljudima koje Vi poznajete

bolje nego ja. Govorim o tome da smo oslobodili plaćanja poreza izvođača, podizvođača, da im vraćemo akcize koje su bili dužni da plaćaju za gorivo. Prije godinu dana država je izračunala, njena Poreska uprava i Carine, da je do sada oprošteno 103 miliona do prije 365 dana. Trebalo je nekoga stimulisati svakako da radi projekat vijeka. Ja bih razumio, ja pitam o tome da li danas mislite da je to normalno da se ne plaća PDV. Je li iko ikad ispitao ove firme koje su se u međuvremenu bavile i građevinarstvom. /Prekid/ su neraspoređene dobiti.

Predsjedniče Vlade, zašto ovo moram da Vas pitam? Pa, znate li da se ne krijem, da ne bude da me je od nekoga strah. Dakle, govorim o Bemax-u, govorim o tome da je njegova zarada u jednoj godini čista bila 20,9 miliona. Neraspoređena dobit godinu dana prije toga je bila na nivou 75 miliona. Nađite mi primjer u svijetu da jedna firma iz budžeta zaradi toliko od posla koji je sličan ovome, a da prethodno ima iskustvo u tom poslu ovoliko.

Predsjedniče Vlade, ja sam dobronamjeran. Ja sam Vas ovdje direktno pitao ono što je Vaša nadležnost i ne skrećem ni jednoga trenutka, a znate da volim digresije, iz onoga što me interesuje. U toj firmi, koju je izabrao izvođač jer nije mogao da je tri put Kinez izabрати drugoga, niko nije imao ni iz bliza pripremljenu infrastrukturu za tako nešto, nacrtan je da bude prvi ključni podizvođač, nacrtan. Vi znate ko ih je stvarao, zašto Vam ja to sad objašnjavam? Samo zbog toga što ste Vi strogi u odgovorima. Vi znate o čemu ja ovdje govorim. U toj firmi na dan izbora svaki zaposleni mora da obuče majicu Demokratske partije socijalista. Samo da Vam kažem nešto. Ovo Vam govorim u ime onih mučenika, koji su, molim Vas da me gledate dok Vam ovo govorim vrlo namjerno, zbog toga što ja ne mislim da ste Vi diktator. Može li neko ko tako podrazumijeva i na takav način razumije javni moral, od ovog građanina iz ovog budžeta zaraditi toliko novac? U toj firmi ljudi sa osam razreda, ljudi bez škole, ljudi sa školom moraju obući na dan izbora majicu DPS-a. Je li Vi mislite da ovo ja varam? Znate li šta ću Vam ja sad reći na ono Vaše maloprije - Ako je ovo neistina, ja od sutra nikad više neću ući u ovaj Parlament. Isto kao ono Vi što ste meni rekli.

Dakle, gospodine Markoviću, ja ću rado, i neću se stidjeti toga, otići sa Vama, makar bilo i usred izborne kampanje ili na samom kraju. Bojim se da me nećete zvati. Rado ću otići i nadam se da mi nećete tada onemogućiti da kažem /prekid/. Radujem se ja tom rastu standarda na mom sjeveru, volio bih da to bude brže. Ja Vam priznajem da ste Vi više pričali i radili o sjeveru nego svi prije Vas. Ovo neka čuje i Vaš prijatelj i Vaš partijski šef gospodin Đukanović. Znam koliko zajedno radite. Dakle, ja priznajem da je to, ali kad? Nakon 25 godina neprikosnovene vlasti DPS-a. Volio bih ako ste dobroželatelj da mi kažete kad mislite da nastavite ovo da se spoji na Boljarima, da mi kažete da li ste mogli možda bez obzira na ovu, ne mogu reći da je osionost, ali uvredljivost zbog mog načina na koji sam pitao, da li ste u međuvremenu trebali, mogli razgovarati sa rukovodstvom Srbije oko toga kada oni misle da dovedu svoj dio autoputa do Boljara. Kao što ste maloprije rekli da Crna Gora neće u projekte u kojima nije uvažena, u odgovoru na neko poslaničko pitanje, da neće u projekte za koje je niko ništa ne pita ili je podcjenjuje ili inicijativama.

Ja Vam kažem da bi bilo pametno da razgovarate sa Srbijom, jer ima mnogo manji interes da od Požege nastavi prema Boljarima, nego mi od Mateševa do Boljara. Pošto ja ponešto o tome znam, gospodine Markoviću, znam gdje su liste prioriteta, znam da ide Šumadijski koridor, znam da će se praviti autoput prema Sarajevu, znam da je najmanja naseljenost Srbije odavde prema tamo, znam da Crna Gora neće pasti na koljena ako bude, uz našu podršku, razgovarajući sa zvaničnom Srbijom, došla do toga da gotovo istovremeno stignemo na Boljare. Samo mi recite kako mislite kad se završi do Mateševa da stignemo, odnosno kad ćemo krenuti i pod kojim uslovima da gradimo put prema Boljarima.

Znam ja da je to dobro posebno za Vasojevčki kraj kuda prolazi autoput. Nadam se da već brinete i o tome da se paralelno sa tim u razumnim rokovima i obećava i daju garancije da se moraju dovesti investitori. Do Mateševa samo neće procvjetati sjever, Vi to znate, možda malo Kolašin. Ali biće daleko još i dalje Bijelo Polje i još Pljevlja, nikakve veze s tim nemaju. Neće biti dobro ni Beranama, ni Andrijevići. Ovo što sam ja Vas pitao je makar iskreno koliko i ovo što ste Vi meni odgovorili. Ja ovo govorim iz životne zainsteresovanosti. Kad već smo odlučili da se zadužimo, kad već dugujemo, hoću da znam kad će početi da nam se vraće. To pitam predsjednika Vlade šest ili sedam mjeseci prije nego što je završen dio autoputa. Kad vidimo taj dio, neću prestat i da Vam prigovaram oko zarade koju imaju, uvaženi predsjedniče Vlade, podizvođači koji su to samo zahvaljujući, biću vrlo precizan i direktan, volji predsjednika države

Crne Gore. Samo zahvaljujući njegovoj namjeri da omogući nekoj firmi takav monopolistički položaj u Crnoj Gori. Vi znate u budućnosti da ćete imati problem sa održivom politikom u sferi građevinarstva zbog toga što dobijate i tamo monopolistu istog imena, zbog toga što kad jedan radi, jedan cvjeta a ostali kupe mrvice, s tim se više u ovakvom sistemu niko ne može izboriti. Svaki budući predsjednik Vlade, ne bude li se nešto uradilo konkretno i sada, će na početku svog mandata čim primi čestitke i sjedne u kabinet, uzeti telefon, pozvati vlasnika pomenute firme i pitati ga šta da radi. Ja to vidim dobro. Upravo iz onog razloga, hvala Vam na tome što me cijenite, što mi se čini da sam neostrašćen čovjek, ali da imam nekakvu viziju skromnu ili immanentnu vlastitom političkom potencijalu. Plašim se monopolista u maloj Crnoj Gori i medijskih, i građevinskih, i ovih infrastrukturnih u turizmu, u bilo čemu. Podaviće nam konkurenciju, a tada će biti kasno. Pogledajte kako drugi grade puteve po Crnoj Gori. Nemaju da daju novac za zarade ljudima. Znate li zašto? Ja priznajem da to i na putevima i u rokovima izgleda vrlo evropski, ali završavam onim što sam rekao na početku.

Bez obzira što su počeli da se bave privatnim biznisom davno prije 20 ili 25 godina, lako vam je biti svetac kad vam je Bog otac. Ovo bi trebalo da interesuje Boga, a ne njih.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:51:41)

Hvala Vam.

Predsjednik Vlade. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (20.11.19 15:51:45)

Ipak ću biti direktan, poslaniče Daniloviću. Žao mi je što na ovoj važnoj temi ostajete zarobljeni zavisnošću i ljubomorom, a možda i zabludom, fokusirajući se samo na to kako je jedna firma podizvođač i da to predstavlja prijetnju za Crnu Goru i kako je ona dobila to. Znači, umjesto da to afirmišete i da svaka domaća firma koja ima takav potencijal učestvuje u ovakvom projektu ne samo da bi ga radila i bio završen, nego da bi u njemu u toj firmi radili i naši ljudi, da bi ta firma koristila naše resurse koji su neophodni za poslovanje. Ne rade oni za one koji nemaju, ali znate da ta firma, između ostalog, stipendira 20-30-ak inženjera sa našeg fakulteta. Dakle, da biste Vi bili mirni i Vaš politički diskurs, željeli biste da su podizvođači turske kompanije, srpske kompanije, bosanske itd. /Upadica/ Neke? Ima iz mnogo - 90, 80 nijesu samo tamo oni, ali oni su tamo najbolji. Meni je drago što je crnogorska kompanija najbolja. Jer, sa njom ne napreduju samo radovi na putu, nego napreduje iskustvo građevinara, iskustvo inženjera itd.

Drugo, uopšte nijeste u pravu, gospodine Daniloviću, da u Crnoj Gori nema drugih i dobrih. Pogledajte kako izgleda rekonstrukcija puta od Nikšića dvije granice prema Republici Srpskoj. To su radile druge firme, evropski putevi. Pogledajte kako je urađen put od Cetinja do do Ivanovih korita, odnosno od Cetinja do Njeguša. Pogledajte kako je urađen taj put i koja je to kompanija radila. Moćna i snažna nikšićka kompanija. Pogledajte šta radi STRABAG na sjeveru i šta rade druge kompanije na sjeveru. Ne idete Vi tamo. I ako idete, Vi od muke šmurite, ne želite da vidite ovo što mi radimo. Vi prespavate svaki put, gospodine Daniloviću. Imam utisak da niste probuđeni ni danas. Pitajte nas šta dalje s autoputem. Kakvu to perspektivu ima, da li razgovarate sa Srbijom. Zar nijeste registrovali da je najmanje tri puta Angelina, ministarka infrastrukture Srbije, gospođa ili gospođica Mihailović, bila u Podgorici i usaglašavali zajedničke planove završetka ovog dijela autoputa sa crnogorske i srpske strane. Mi već, gospodine Daniloviću, parama Evropske komisije iz granta radimo idejno rješenje i studiju uticaja na životnu sredinu za drugu dionicu, pet miliona eura. Takođe se radi studija za ovu treću dionicu koja uključuje petlju Smokovac prema primorju. I to se radi. Znate da je Srbija /upadica/ Dio petlje Smokovac koja omogućava uključenje na autoput, a cijela petlja uključuje funkcionalnost autoputa sve do primorja. Na tome se radi, gospodine Daniloviću. Srbija je potpisala Memorandum sa ovom kompanijom prokazanom, za koju optužujete da će nas uvesti u ropstvo, a tamo neće. Znači već izvodi radove na autoputu od Preljine do Požege. Već je potpisan Memorandum sa tom istom kompanijom o nastavku radova od Petlje preko Peštera do granice sa Crnom Gorom, do Boljara. Potpisan je Memorandum i mi to

zajedno usaglašavamo. Nemojte da mislite da smo mi tu negdje u izolovanom ekonomskom prostoru i nekoj izolovanoj suludoj saobraćajnoj politici, nego usaglašenoj. Znači da je zaslugom ove Vlade na Samitu u Sofiji Jadransko-jonska cesta ušla u koridor evropskih puteva, što znači da će se finansirati iz evropskih fondova, na naše insistiranje jer nije bila dio te mreže. Tako da niste u pravu. Uopšte niste u pravu. Gledajte kada idete tom dionicom, radujte se ovom napretku. Pozivam Vas kada budemo obilazili sljedeći put radove da budete sa mnom. Recite sve što mislite i podizvođaču, i glavnom izvođaču na čelu s gospodinom Hejom, i šefu nadzornog tima koji je iz Francuske a ne iz Crne Gore. Recite im sve što znate, nagrdite ih, ali mi ćemo put završiti.

/Prekid/ cijenu da mi plaćamo 100 miliona više autoput zbog toga što smo oslobodili PDV-a. To je trošak države. Mi bismo inače to morali da platimo. Trošak države, građana, znate, sve je trošak građana, ali država to treba da sakupi, to neko treba da sakupi. Misli li da biste uplatili porez dobrovoljno da vam ne dođe inspekcija da platite porez. Prema tome, država mora da radi svoj posao. Sebe smo oslobodili. Mi bismo inače morali da platimo kroz cijenu, gospodine Daniloviću.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (20.11.19 15:57:57)

Mislim da sam danas dozvolio prekoračenje sa svih strana. Ipak je Premijerski sat i imamo ograničen broj pitanja, a posebno mi je drago da je o ovoj temi najduže trajao razgovor. Uvijek sam s ponosom isticao da je to najbolji, i osmišljeni, i ispregovarani, i nadam se da će biti realizovani projekat u Crnoj Gori. Svakako da je oduvijek bila komunikacija sa državom Srbijom da to bude zajednička dodirna tačka i da se otprilike u isto vrijeme susretnemo tamo. U svakom slučaju, hvala na ovoj priči.

Ovim smo završili ovu Skupštinu posvećenu Premijerskom satu. Odmah ćemo nastaviti zbog interesovanja više članova Vlade da prisustvuju makar početku ove rasprave, a vidite samo kako se kolega Radulović pripremio za početak.